

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan svečer izveniši nedelje in pramika ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K; Kdor hodi sam po sebi, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljavitve naročnine se ne ozira. — Za omanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 14 h, če se omanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, št. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vlijudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto .. K 24.— Četrt leta .. K 6.—

Pol leta .. „ 12.— En mesec .. „ 2.—

V upravnishvu prejemati na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto .. K 25.— Četrt leta .. K 6-50

Pol leta „ 13.— En mesec .. „ 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko

in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom,

a hkratu se mora poslati tudi naročnina,

drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno

dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku

naročnine brez ozira vsakemu, kdor je

ne vpošlje o pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Nespodobni ljudje.

V političnem življenju je včasih res težko ločiti osebo od stvari in kdor stoji v javnosti, kdor zavzema javna mesta, mora že biti pripravljen, da se politični nasprotniki tudi z njegovo osebo pečajo.

Toda kar počenjajo klerikalci, to presega že vse meje. Kar se godi pod patronanco škofa Jegliča, to kriči že do neba. Ni je nizkosti in ni je podlosti, ki bi je klerikalci ne storili, ne samo tedaj, kadar si obetajo kako korist, nego tudi tedaj, kadar jim to nič ne koristi, kadar torej njihovo dejanje izvira iz gule hudobije.

Pa če bi ti ljudje vsaj stali na svojem stališču in če bi tudi možato prevzemali odgovornost za svoja dejanja. A ne. Klerikalci napadajo, grde, žalijo in zasramujejo svoje nasprotnike na vse načine, odgovornosti pa se odtugujejo.

Postave imamo, ki jamčijo ljudem varnost življenja in imetja ravno tako, kakor varnost časti. Pa klerikalci so znali pomanjkljivosti po-

stave izkoristiti, da se zavarujejo proti posledicam njihovega početja.

Prvo sredstvo, ki se ga poslužujejo, je zloraba poslanske imunitete. Že v državnem zboru se je proglasil pred leti princip, da naj poslanec ne bo odgovorni urednik, če hoče veljati za spodobnega človeka. Državni zbor je stal pri tem na stališču, da je poslanec vsled svoje imunitete nedosegljiv in da prevzame odgovorno uredništvo poslanec le tedaj, kadar hoče s svojo imuniteto ščititi po postavi kazniva dejanja.

Slovenci imamo dva tako nespodobna poslance, ki zlorabljata svojo imuniteto za to, da z njo ščitita različna časnika lopovstva. Ta dva poslance sta dr. Žitnik, odgovorni urednik »Domoljuba« in Gostinčar, odgovorni urednik »Naše Moči«.

Na jesen, ko se bo državni zbor bavil z novim tiskovnim zakonom, bo lepa prilika in državnem zboru osvetliti žurnalistično »delavnost« dr. Žitnika in Gostinčarja od te strani, tako da bo državni zbor dobil jasno podobo o osebnih spodobnosti teh dveh ljudskih zastopnikov.

Drug način izogniti se posledicam storjenih žaljenj, je izvirno slovensko-klerikalen. Povsod drugod bi se ljudje sramovali takega početja, pri nas je pa že kar navaden postal. Če ima klerikalen redaktor tožbo na vratu in ve, da ga po storjenem dejanju mora zadeti primerna kazen, pa — pobeigne in onemogoči s tem obravnavo. Dr. Lampe je dvakrat pobegnil v inozemstvo, Mojškerc menda kar trikrat in zdaj je pobegnil tudi Štefe, ki ima celo vrsto kazenskih zadev na vratu. Ker stoji justična uprava na stališču, da se tak begun, tudi če se vrne, ne more aretovati, je s tem zagotovljeno, da sploh ne bo kaznovan.

Posledica tega je, da so politični nasprotniki klerikalcev v resnici »vogelfreie« in da klerikalci z njimi lahko počenjajo kar hočejo.

Lahko bi pač bilo bolje, ali današnji kurz v Avstriji je tak, da poklicane oblasti nečejo ustvariti rešitve in nečejo narediti konec početju klerikalcev, ti sami in njih škof pa seveda nimajo toliko čuta za spodobnost, da bi se iz lastnega nagiba poboljšali. Tako pojde to početje, ta sistematična častikraja naprej, dokler si ne bodo ljudje, naveličani direktne in indirektno potu, ki jo dobivajo klerikalci od gotovih strani, sami radikalno pomagali.

„Mirna Bosna.“

Iz Sarajeva, 31. julija.

Ta teden je bilo trideset let, kar je Avstro - Ogrska armada prekorčila Savo z namenom, da okupira Bosno in Hercegovino. Stori la je to s privoljenjem in po naročilu berlinskega kongresa, čigar sklepi so imeli za vodilno idejo oslabiljenje Slovanov.

Takratni avstro-ogrski minister zunanjih del, grof Andrassy, si je predstavljal okupacijo kot pravo šalo. Ta državnik je bil tako naiven, da je menil: z 1 kompanijo vojakov in eno vojaško godbo zavzame Bosno in Hercegovino. No, spoznal je kmalu, da se je s tem svojim izrekom temeljito osmešil. Šele po težkih in krvavih bojih je avstrijska armada zavzela Bosno in Hercegovino in še potem je morala dolgo časa z naglimi sodbami in vešali »pacificirati« deželi.

Trideset let je, kar se je začela okupacija. Ta vojna se sedaj pač proslavlja v Avstro-Ogrski, v Bosni pa se ne proslavlja.

Trideset let sta Bosna in Hercegovina v avstro-ogrski oblasti. Berlinski kongres je motiviral svoje Avstro - Ogrski dano pooblastilo, okupirati Bosno in Hercegovino, s tem, da Turčija ni sposobna, ustvariti v teh deželah redne razmere. Človek bi sodil, da bi Bošnjaki in Hercegovci danes, po tridesetih letih avstro - ogrske uprave morali z velikimi slavnostmi obhajati jubilej okupacije. V resnici pa je ogromna večina bosanskega prebivalstva tako srečna pod avstrijsko upravo, da si najraje zopet prišla pod — turško gospodstvo.

Avstro - Ogrska uprava je v tridesetih letih res nekaj ustvarila v Bosni, ustanovila je nekaj šol, zgradila nekaj cest in železnice in zagotovila precejšnjo javno varnost. Kulturno stanje se je res precej povzdignilo, a kot sad tridesetletnega gospodovanja je to preklicano majhen uspeh.

Avstrijska uprava ima pa tudi svoje slabe strani. Celih trideset let je imela ta uprava časa, da reši agrarno vprašanje, ki je bilo vzrok vseh prejšnjih revolucij, a ničesar ni storila. Nasprotno. Avstrijska uprava je gospodarski uničila turške bege in slovanske kmete; za zemljiškega posestnika je avstro - ogrska

uprava največja nesreča, kajti za časa turškega gospodstva se mu je stokrat bolje godilo, kakor sedaj.

Avstro - ogrska uprava je tudi koruptna. Poleg jako vestnih častivrednih uradnikov je prišlo v Bosno tudi vse polno dvomljivih elementov z Madžarskega in iz Galicije, ki so kar divjali v deželi. Kakor smrdi vsaka riba pri glavi, tako se je moglo reči tudi o bosanski upravi. Pri bosanskih gozdih so bili pokradeni milijoni in milijoni, a mogoča so bila ta tolovajstva samo vsled potu, ki so jo dajali različni podkupljeni ali pri teh sleparstvih udeleženi visoki gospodje.

Kdor količakaj pozna razmere v okupiranih deželah, se ne bo čudil, da se Bošnjaki in Hercegovci nič dobro ne počutijo pod avstrijskim gospodstvom. Tako slabo se počutijo, da za more vlada samo z največjim tiranstvom z najkrutejšim strahovanjem vzdrževati mir. Zadnja obsodba v Banjaluki priča, s kako krvavo strahovlado se more vzdrževati Avstro-Ogrska uprava še celih trideset let po okupaciji.

Čuden slučaj je nanesel, da je Turčija dobila trideset leten ustavo, ko se praznuje tridesetletnica bosanske okupacije. Ta slučaj se lahko imenuje ironijo usode, posebno če se še upoštevajo »modre« besede, ki jih je izrekel sekijski šef v skupnem finančnem ministerstvu vitez Horowitz. Ta se je one dni izrazil, da sedanje turško gibanje ne bo poseglo v Bosno in da avstro-ogrski kar nič ne misli na to, da bi dala Bosni in Hercegovini svoj deželni zbor, češ, da prebivalstvo ni zrelo. Po tridesetih letih kulturnega dela Avstro-Ogrske, Bošnjaki in Hercegovci še niso zreli za ustavo, pač pa so za to zreli Macedonci in Albanci! Hujše obsodbe o avstro - ogrski upravi ni mogoče izreči, kakor jo je izrekel Horowitz.

Verjamemo, da je to želja Horowitza in celega biro-a v Johaniških ulicah na Dunaju, ki vodi upravo okupiranih dežel. Morda se tudi ne motimo, če rečemo, da je Horowitzu to pobožno željo narekoval strah. Ta tiranska družba se po pravici boji, da pride bosanski narod do besede in da bo uprava postavljena pod javno kontrolo.

Kako pa bo turški preobrat vplival na Bosno, o tem naj gospodine Horowitz nikar ne govori, ker ničesar ne ve. Služboval je kaki dve leti v Bosni in si v tem kratkem času

pridobil toliko »zaslug«, da ga je pokojni minister Kallay vzel na Dunaj v skupno finančno ministerstvo. Od tam je pač v počitnicah prihajal v Sarajevo in v Ilidžah s hčerami ministra Kallaya marljivo tenis igral, a vzlic temu ni prav nič sposoben izrekat kakih sodb. Horowitz ve le to, kar mu poročajo njegovi špiceljni in ti mu pošiljajo taka poročila, da uganja Horowitz največje oslarije. Prav Horowitz je bil tisti, ki je vplival na Kallaya, da so bile srbskim in mohamedanskim deputacijam, došlim na Dunaj, odrečene avdijence, za kar se bodo na Dunaju še bridko kesali. Deloma so se že na prav neprijeten način pokazale posledice te Horowitzove modrosti.

»Mirna Bosna«, to nam gospodine Horowitz lahko verjame, je danes, trideset let po okupaciji, pač navidezno mirna, a to je mir, ki vlada pred viharjem. Če se vzdrži turška ustava, delegaciji pa Bosni in Hercegovini ne bode dala ustave, se zna svet kmalu prepričati, kako slab preok je vitez Horowitz.

Loške novice.

»Čuki« še ne mirujejo, čeprav smo jim v Loki pokazali, da jih v prihodnje ne maramo več. »Slovenec« seveda mora še sedaj vleči ljudi za nos s svojo bomo organizacijo in z vsemi neumnimi predavanji, kateri so se vršili pri Balantu in v društvenem domu. Posebno smešno pa je to, da »Slovenec« tako pretirava izid telovadbe. »V lepih četrterostopih so mladeniči prikorakali na prostor.« So bili to kaki četrterostopi? Ne, to so bile črede bakov, ki so se podili po travniku brez pravega pastirja. Samo zamah pastirjev in vse črede so se polagoma ustavile v takem neredu, da je posilil smeh vsakega, bodisi v telovadbi še tako nezmožnega človeka. Zelo pametno je uganil »Slovenec«, ker ne priobči imen posameznih telovadcev, sicer bi se ljudstvo norčevalo tudi iz posameznikov.

Neznano kam je izginil naš priljubljeni Sinkovec. Bržkone si je zaželel vsled prehudega »mačka« nekoliko boljsega zraka. Upamo pa, da se mu med potovanjem ne bo pripetila kaka hujša nesreča, kot se mu je pripetila v Loki v nedeljo pri koncertu.

V nedeljo so »Čuki« nekoga izživali z »discipliniranim jeseniškim učiteljem«. Prav veselilo je dotični-

domačih nasprotnih si strank z namenom, da na ta način rešita politični položaj domačega mesteca. Vsled ženske jezikavosti pa se to sporazumljenje v zadnjem hipu razbi je in nasprotni stranki postavita za volitve vsaka svojega kandidata. Ker je tudi nemška stranka postavila svojega, je mesto razdeljeno v troje političnih taborov.

Odvisna od svojega strica prisili Hilda svojega moža, da se volitev udeleži, in sicer kot bojevnik za nemško stranko. Tako daleč je nekdanjega plantetečega narodnjaka zavedla ljubezen do lepe ženske! Posledica je, da zadnji hip aretirajo najdelavnejšega agitatorja vsled zavratne ovadbe. Katastrofa ne more izostati: v tri tabore razprto mesto, doslej narodnostna trdnjava, ki nemštva niti poznala ni, preide vsled notranjih sporov v roke sovražnikov. V doslej docela češkem mestecu zagospodujejo Nemci in začne se znani zistem zatiranja in kratenja vseh pravice, uvede se nemški uradni jezik, ustvarja se sinekure za nemške sobojevnike, zapravlja se občinsko premoženje v nemške namene, vtihotaplja se nemški uradniki, ki naj docela ugonobe češtvo, skratka nad mesto se vsujejo vse nadloge, ki jih neizogibno rodi nemško gospodstvo.

Ljudska nevolja se seveda siplje nad odvetnikovo glavo: Saj je bil on tisti, ki je zakrivil ves ta nesrečni preobrat. Zapuščen od vseh, brez klientov, pada in pada, vse se izogiblje

LISTEK.

Brodkovski odvetnik.

Spisal Vaclav Beneš-Šumavský.

Te dni je v »Narodni založbi«, ki je v kratkem času svojega obstoja založila že toliko — kakor kaže prodaja — zelo priljubljen knjig, izšla nova knjiga: »Brodkovski odvetnik«. To je velezanimiva slika iz sedanjega življenja moravskega, ki jo je češki napisal sloviti in vsled svoje poljudne, vedno zanimajoče pripovedovalne umetnosti daleč naokrog priljubljeni in čislani pisatelj Vaclav Beneš - Šumavský.

Vaclav Beneš, ki je ustvaril že lepo vrsto znamenitih del, si je kot pisatelj priboril priznanje poznavalec umetnosti in priljubljenost najširših čitačev krogov. Izredno svojo popularnost pa ima zahvaljevati v prvi vrsti odločno narodnemu duhu svojih spisov. Njegove osebe so zajeze iz vsakdanjega, toli zanimivega življenja, gibljejo se na realnih tleh in zato učinkujejo njegovi spisi kakor da stojimo pred zrealom, v katerem opazujemo svoje lastno gibanje. Od tod privlačnost, ki se je ne more ubraniti nihče. Beneš ni samo oster opazovalec, marveč tudi spreten opisovalec človeškega življenja. Ni pa, da bi slika vsakdanje, brezpomembne dogodke, temuče se dejanje vrši pred velikim socijalnim ali pa poli-

tičnim ozadjem. Tako je tudi naš roman vzbudil izredno pozornost zaradi svojega političnega ozadja in se razširil med najširše moravske in češke kroge zaradi svoje narodnostne tendence.

Roman »Brodkovski odvetnik« slika narodno življenje moravskih Čehov in njihove narodnostne boje proti svojim zatiralcem, Nemcem. Nad vse zanimivo je, da se nam ravno v tem kaže, da je politično življenje Moravanov docela slično našemu slovenskemu, da so si razmere skoro povsem paralelne, kajti tukaj kakor tam vihra boj za narodne pravice in za narodno samostojnost. Ista nasprotja, iste gonilne sile, isti motivi tu kakor tam, tako da se Benešev roman čita prav tako, kakor da opisuje naše slovenske domače razmere. Resnično nismo izlepa čitali romana, ki bi vseskozi tako zelo zanimal kakor zanima »Brodkovski odvetnik«.

Opisuje nam, kako sta se v nekem malem mestecu dve češki politični stranki iz docela osebnih nagibov že leta in leta borili za politično gospodarstvo. Vse nasprotstvo teh dveh političnih strank je bilo pravzaprav edinole v tem, da sta dve prvaški gospe, med seboj tekmovali, katera da bo mati županja. In iz tega tekmovalja se je rodil razpor med prizadetima rodbinama, razdor med prijatelji tekmujočih rodbin in končno pravcato, seveda politično, strankarstvo. In pripadniki nasprotujočih si strank so si ležali v laseh,

kakor da se v resnici gre bog ve za kaj neopisno nežnega in boj je bil ljut.

Zgodilo pa se je, da se je v tistem mestecu naselil mlad odvetnik, zelo nadarjen, prikupen gospod, odličen govornik in ognjevit boritelj za narodno stvar. Umeje se po sebi, da mu je bilo edino hrepenenje to, da bi mu bilo dano, delovati za narod in mu koristiti, kajti bil je dober in idealen fant. Meščanom se je hitro prikupil in gostoljubno so se mu odpirala vrata, posebno če je bilo v rodbini ali pa vsaj v sorodstvu kje za možitev godno dekle. Tudi županski nasprotnici sta si na moč prizadevali, kako bi mladega odvetnika, o katerem je bilo že zdaj gotovo, da mu je za bližnji čas odločena znamenita vloga v družabnem in političnem življenju tega mesteca, morda celo vsega naroda, pridobiti na svojo edino »pravično« stran. Spretni odvetnik se resnično zaljubi zdaj v hčerko prve, zdaj v hčerko druge gospe županje, toda ujeti se pa le ne da niti tej niti oni.

Takrat pa vstopi v ta življenski krog nova oseba, nečakinja nemškega oskrbnika, lepa Hilda. Njen stric, oskrbnik, je zelo bogat vdovec brez otrok, toda odločno nemškega mišljenja. In naš mladi odvetnik se smrtno zaljubi v lepo Nemko, v angela svoje pogube. Poročita se in s tem je usoda našega junaka pa tudi politična usoda našega mesteca zapečatenjena.

ka tako izzivanje, ker je dobro vedel zakaj je bil discipliniran in kdo ga je discipliniral. Ne blatite sami sebe, ako hočete uživati vsaj še toliko zupanja med ljudmi kot ga še imate.

Glasovi iz Idrije.

Nekaj opazk k veselici požarne brambre. Zgledi mičejo, so si mislili idrijski ognjegasci; če se vsa društva prireajo veselice v proslavo cesarjeve 60letnice, zakaj bi ravno naše zaostajalo. In sklenili so prirediti velikansko veselico. Povabili so nanjo gasilna društva od blizo in daleč. Voljo so imeli najboljšo. Z udeležbo pri sveti maši so hoteli dati bogu, kar je božjega, obhoda po mestu bi imel pokazati občinstvu izborna organizovane gasilske čete, cesarju naj bi pa popoldanska veselica izpričala udanost prijateljev gasilstva. Oh, kako bi to bilo lepo! Ali dobri možje so pozabili, da mora društvo, ki se loti tako na široko zasnovane prireditve, imeti potrebnih moči v to, mora imeti potreben ugled. Prezrli so, da jim vsega tega — manjka. Zato je sledil fiasko, kakršnega nismo zlepa videli. Sprejema nič, obhod klavrn, cel aranžman pod vsako kritiko, brez načrta, občinstvo popolnoma apatično, brezbržno. Nad vse žalostna slika. Človek bi bil jokjal sramu, če bi vsaj godba ne bila kos svoji nalogi. Ja, gospoda ognjegasci, samo s firmo patrijotičnosti se dandanes ne da ničesar več prirediti; v to je treba organizacije, trajnega in vztrajnega, nesebičnega dela. Vse to se pa v vašem društvu že dolgo pogreša. Posledica tega je, da vaše društvo ne uživa tistega ugleda, ki bi mu sicer pristojal vsled vzvišene njegove naloge. Le pojdite v sé in recite: mea culpa! Takoj se bode obrnilo na bolje! Nikari pa se ne hudujte nad drugimi društvi, ker imajo večjo srečo s svojimi prireditvami; ona so nedolžna pri vašem neuspehu. Predvsem pa si zapomnite, da veselice ne nadomeščajo notranjega delovanja v društvih, kojih smoter se doseže na ves drug način, in da so se veselice, prirejane pod geslom: vse za vero, dom, cesarja, v Idriji že preživle. Smo v demokratičnem mestu, živimo v demokratični dobi in smo končno prišli do spoznanja, da ni zdravo, če je človek bolj papeški kot papež in bolj cesarski kot cesar. Podobne veselice v prihodnje le mirnim srcem prepustite veterancem. Pa brez zamere!

Naš e. k. poštni urad potrebuje korenite metle; kajti razmere, ki že leta in leta vladajo v njem, postajajo neznosnejše od dne do dne. Če prideš popoldne kmalu po 3. uri na pošto, čakaš lahko celo uro, predno prideš na vrsto, posebno, kadar je gospod poštar na lovu in opravlja službo njegova gospa soproga. Še slabše je z donšanjem brzojav. Ako je prišel brzjav iz Idrije ob 2. uri, se ti ga je dostavilo šele ob 5. uri. Pri nas namreč nimamo posebnih raznasalcev za brzojave, ampak dostavljata jih pismonoši, kadar sta raznesla že vsa pisma. Tisti slugi, ki jih je poštno ravnateljstvo najelo za raznašanje brzojav, tisti so do zadnjega časa morali opravljati službo deklet pri voditelju poštne urada. Šele zadnja dva uslužbenca sta se otrešla te poniževalne službe s tem, da sta že pri vstopu v službo stavila pogoj, naj se jih uporablja samo za uradne posle. Pri takem šparzistemu se ni čuditi, da naši pismonoše ni-

majo na sebi nobenega uradnega znaka; tiste čepice, ki jim jih je bil g. poštar na ukaz revid. komisarja nabavil pred kakimi 5 leti, so že zdavnaj za nič, nove stanejo pa denar. Še slabše kot mešanom, se godi okoličanom. Poštni sel za Dole in Zavrce bi moral hoditi trikrat na teden svojo pot; toda, ker je mož že star, mnogokrat raje ostane v kuhinji svojega šefa, kot bi se potil po gričih; kmetje se pa hodijo pritoževati v Idrijo, kaj je s pismi. Gotovo razmere, ki kriče o sanaciji. Upamo, da bomo dobili z novim poslopjem tudi nov red na pošti.

Gotove smrti je rešil ta teden učenec II. razreda na tukajšnji realki I. Horvat, dečka I. Vovčina, ki se je kopal v Idriji v takozvanem »verjik«. Fant se je že potapljaj in požrl bi ga bil vrtnice, kot že mnogo drugih pred njim, da ni skočil pogumni realec za njim v vodo in mu tvegaje svoje lastno življenje podal rešilno desko, s katero ga je otel življenju. Mladi in pogumni dijak gotovo zasluži talijo za rešitev.

Opatijske novice.

Nadvojvoda, ki se vozi z električno železnico. Kakor se je svoječasno poročalo, je prišel na danje prebivanje pretekli teden v Lovrano nadvojvoda Salvator z dvema otrokoma; pozneje je prišla za njimi tudi soproga, oziroma mati, nadvojvodinja Valerija. V ponedeljek, 28. t. m. sta pa zapustila nadvojvoda in nadvojvodinja za kratek čas Lovrano in svoje otroke. Pri tej priliki se je poslužil nadvojvodski par električne železnice iz Lovrana v Matulje. Električni voz, ki je bil za ta slučaj tapetovan in je nosil spredaj in zadaj tablice z napisom »Sonderzug«, je vodil sam ravnatelj opatijske električne železnice, oblečen v salonsko obleko, cilindar in bele rokavice, kar je dalo vozu pač čudno sliko. Nadvojvoda se je jako pohvalno izrazil o električni železnici. Marsikateri srpi pogled je pa padel na voz električne železnice od strani izvoščkov, ki so si že mislili, da imajo bogato napitino v žepu. Nič lepše pa niso gledali vodje voz električne železnice ravnatelja, ki jim je s tem, da je sam voz vozil, tudi zmešal račune o napitini, po kateri so se sprevodnikom že slinile cedile. Ali kaj se hoče.

Promet na opatijski električni železnici v mesecu juniju. V mesecu juniju t. l. se je vozilo na tej železnici 46.340 oseb, 564 kosov ročne prtljage in 365 kosov tovorne prtljage. Opatijska »Kur- und Badezeitung«. Svoječasno se je že v »Slov. Narodu« omenilo, da preteče z mesecem avgustom t. l. pogodbena doba med zdraviliščno komisijo in urednikom te novine, Kreislom. Kakor se sliši, namerava pa predsedništvo naše lečiliščne komisije to pogodbo z urednikom Kreislom ponoviti. Da se to ne dogodi, bodi pa prva skrb in sveta dolžnost naših odbornikov lečiliščne komisije. Kaj pa je Kreisel pravzaprav storil za Opatijo koristnega s svojim listom? Nič in stokrat nič. Da je pa veliko škodil, je mogel pa v tem času, ko izhaja ta časopis, uvideti vsak razsoden človek. Indirektno in direktno je žalil, kar ni nemškega mišljenja. Naše predsedništvo ne da samo mastno podpira Kreislovo protislovansko pisanje, nego po večini še trobi v isti rog s tem od bogvekod privrancenim človekom. To bi moralo predsedništvo

lečiliščne komisije vedeti, da Opatija ni prostor, kjer bi se mogel vsak nemški šarlatan producirati in na poljuben način žaliti vse, kar ne smrdi po homoseksualni kulturi. V Opatiji bi moral izhajati list, čigar priloga naj bi bila »Kurlista«, popolnoma mednarodna in pristopna vsakemu, a ne samo dr. Chonu i. dr. Našim odbornikom se pa še enkrat polaga na srce, da se pri prvi seji, ko bo na programu obnovevitev pogodbe, (mogoče že 7. avgusta), polnoštevilno zberbo pri tej seji in da tam protestirajo, da ne pride od tega, da bi nas ta človek še nadalje žalil, kakor je to delal dosedaj.

Kreisel in dr. Chon. To sta dva človeka v Opatiji, ki sta si vtepla v glavo, da mora Opatija, kakor celo liburnijsko obrežje, postati nemška kolonija. Če pričneta ta dva privrancen židovska Nemea le na svojo vsenemško piščalko piskati, že plešejo opatijski Nemci po vsenemških melodijah te piščalke, in že se postavi nemška šola, snujejo se podružnice »Südmarke« in razne druge nemške mahinacije. Da se nam vsled tega ne zgodi kaka škoda, je treba, da se dela in to neumorno dela, in da se tem ljudem zmeša štrne vedno o pravem času, dokler ne postane beseda meso. Po piščalkah teh dveh nemških obšabnežev pa ne plešejo samo tukajšnji Nemci, ampak tudi oblasti. Obraniti bi se teh dveh nemških hujšakačev mogli, da se prisili predsedništvo lečiliščne komisije, da ne ponovi pogodbe s Kreislom glede »Kurliste«, ki je priloga njegovi, nas vedno izzivajoči novini »Kur- und Badezeitung«. Kreisel brez podpore od strani lečiliščne komisije za prilogo »Kurliste« sploh v Opatiji obstati ne more in bi se moral pobrati zopet tja nazaj, odkjer je. Tako bi se zavezal jezik Kreisl. Pri Chonu bo pa treba druge strune napeti. Ker so njegovi pristaši večinoma hotelirji in gostilničarji, bi bilo treba te ljudi ukrotiti. Mi imamo tu društvo in to trdo naše narodno društvo, ki se je ustanovilo pred letom dni in ki je v Opatiji in okolici skupilo za 1.000.000 kron zemljišča. Med temi zemljišči se nahaja tudi lepih prostorov v Opatiji, kjer bi se dali zidati moderni in z vsem komfortom prekrbljeni hoteli, predvsem na takozvanem Kozuličevem prostoru, na katerem prostoru bode pričelo imenovano narodno društvo zidati velik hotel, poleg katerega imamo že sedaj nekoliko hotelov, restavracij in veliko število vil, ki so v slovanskih rokah. Ko bo vse to urejeno, bo pa drugače. Opatija bo potem kmalu rešena vednega hujškanja in dobila bo lice pravega lečilišča, seveda brez firme Chon & Kreisel. Dobiček Opatije bi teknil v žep ljudem, katerim tudi v prvi vrsti gre, ljudem, ki so že od nekdaj gledali, da bi se Opatija razvila v pravo svetovno lečilišče brez krakelerjev in tujih vsiljivcev.

Tujej v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1907 do 22. julija 1908 28.153 oseb, od 16. do 22. julija 1908 jih je prišlo 1058, a 22. julija je bilo v Opatiji nastanjenih 3384 oseb.

Avstrijska eskadra pred Reko. V sredo 29. julija je prispela avstrijska eskadra, sestojča iz 9 velikih bojnih ladij, in več torpednih čolnov pred Reko, kjer ostane dalj časa.

Mednarodni kongres v Opatiji. Te dni je v Opatiji četrti mednarodni kongres učenjakov in profesorjev o lečenju na morju. V predsedstvo so izbrani profesorji Ernest Leyden-Kirchen iz Berlina, Albert Robin iz

Pariza, sir Wener iz Londona, dr. Ludwig in dr. Daimer z Dunaja. Lloyd je prepusil kongresistom na razpolago parnik, s katerim se odpeljejo na izlet preko Kvarnerja. Za časa kongresa se priredi nekaj razstav, na eni se razstavijo zdravniške in lekarniške priprave, na drugi razni stari in novi predmeti istrskega in dalmatinskega obrta, na tretji pa razni kraji in mesta z opisom.

Kinč nebeški — zapuščen.

Z Bleda.

»Dolino od Ljubljane do Korena smatram za najlepšo, kar sem jih videl v Evropi« — piše Sir Humphry Davy, velik globetrotter, v svojih »Memoirs of his life«.

Ta Anglež je bil pred dobrimi sto leti na Bledu; če bi na danes šel skozi »najlepšo dolino« do »kranjskega bisera« Bleda, bi dobil o naravnih lepotah tega kraja le precej omejen vtisk. Na vse strani omejena so pota, katerih napisi: »Privatna pot«, ali »Prepovedana pot«, potnika skoro izključno na cesto okrog jezera in oddaljenejšo dolino, omeje.

Posebno graje vredno je to, da znani Rikli ali njegov naslednik Stražo, najlepši del vzhodnega brega, kupi, da jo posveti izključno o namenom svoje naselbine bosonogih in golorokih ljudi in da vsakemu nerikljanecu prepove dostop tega lepega griča. To naj si kdo razloži, ki ne stoji na stališču srednjeveških grofov in knezov, ki so razen drugih čudnih pravic imeli tudi to, da so navadnim umrjočim zaprli vsako pot in vsako najmanjšo stezico, ki je vodila preko njihovega posestva.

Če sta kranjska dežela ali blejska občina pozabili Stražo pravočasno priklopiti svoji posesti, je to usodopolna zamuda. A ta bi se dala popraviti, če bi se nastopilo dandanes tako moderno pot kompromisa. Saj so Riklji postaje obdane z visokimi zidovi in ploti. Vrh tega se jih lahko že od daleč izpozna, in sprehalce lahko pravočasno krene v stran.

Še bolj čudna je najnovejša odredba, katera vsakemu tujcu krasni grad v s o o k o l i c o popolnoma zapre. — Če je zaprtje Straže zamuda, je zaprtje gradu odredba, katera vrednost njegove posesti in vseh ob jezeru ležečih stanovanj in vil morda nehoti zniža.

Bled je po novi bohinjski železnici neposredno zvezan z glavnimi mesti cele Avstrije. Vpliv te zveze se je takoj pokazal v zidanju pre mnogih vil — lepih in nelepih. Zdi se, da ni v tej smeri nikake modre in previdne omejitve. Neomejeno pa se višajo tudi cene stanovanj in živil. Na eni strani je torej omejitve, na drugi neomejeno delovanje dobrih in slabih elementov.

Vse to se godi v letu 1908., v katerem je novo ministrstvo javnih del ustanovilo poseben oddelek za promet tujcev in v katerem se temu namenu v državnem proračunu precejšna vsota posveti. Zdraviška komisija in zveza za promet tujcev naj dobro preudarjata opisane razmere. Dandanes ne zadostuje obiskovalcem lepih krajev, da žive sredi gorskih velikih dolin in prostranih gozdov. Obiskovalcu se mora tudi kaj nuditi.

Letos je na Bledu precej tiho; število onih tujcev, ki odpotujejo z Bleda ali ostanejo samo par dni tukaj, je letos večje, nego število onih,

ki prežive tukaj celo poletje ali vsaj nekaj tednov.

Bled je prazen!

(Opomba uredništva): Tako skrbita Rikli in graščinski lastnik za procvit Bleda, ta dva, katerima bi morali biti prospek in udobnosti zdravilišča posebno pri sreč in kate- ra bi tudi lahko mnogo za to storila.

Razpust nižjeavstrijskega dež. zbora.

Dunaj, 31. julija. Odločitev o vprašanju, da-li bo nižjeavstrijski deželni zbor pred volitvami še imel kako sejo, je padla. Razpustitev deželnega zbora je sklenjena stvar in nove volitve se razpišejo najbrže za začetkom oktobra. O proračunu bo razpravljaj že novi deželni zbor. Vest o razpustitvi deželnega zbora je presenetila zlasti deželni odbor, ki je bil mnenja, naj bi se stari deželni zbor še sklical na jesensko zasedanje.

Dunaj, 31. julija. Jutrišnji uradni list »Wiener Zeitung« priobči cesarski patent z dne 20. julija, s katerim se razpušča nižjeavstrijski deželni zbor in se razpisujejo nove volitve.

Dunaj, 31. julija. Nove volitve so razpisane v času od 26. oktobra do 12. novembra.

Za ustavo v Bosni in Hercegovini.

Sarajevo, 31. julija. Češki socialno demokratiški državni poslanec in delegat Nemeš je imel tu zapadni sestanek, na katerem je ostro napadel bosansko upravo in naglašal zahtevo, da se okupiranim provincijam da ustava. Med drugim je tudi rekel, da bo treba, ako ne bo šlo drugače, sedanjo bosansko-hercegovinsko upravo s topovi in bombami razstreliti v zrak. V intervjuu z nekim srbskim žurnalstom, kateri interview pa je vlada takoj zaplenila, ker je v njem Nemeš obsojal drakonsko obsodbo srbskih časnikaarjev v Banjaluki, je poslanec dokazoval, da je v Bosni in Hercegovini vsak napredek izključen, dokler se v deželi ne uvede ustave. Takisto se je Nemeš izrekel tudi za odpravo nemškega uradnega jezika iz bosanske uprave, ker služi nemščina zgolj v okrepitev tujega vpliva v deželi.

Srbska skupščina.

Belgrad, 31. julija. V današnji seji narodne skupščine je finančni odsek poročal o proračunu za leto 1908. Nato se je prečital zakonski načrt o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko. Poročevalec finančnega odseka je skupščini priporočal, naj se pogodba čim najpreje sprejme, ker je pod danimi pogoji za Srbijo dobra in velike koristi.

Dogodki na Turškem.

Selamlık.

Carigrad, 31. julija. Napoved, da se selamlıka udeležijo tudi nekateri veleposlaniki, in dejstvo, da vre nepregledna množica ljudi, da priredi sultanu velike ovacije, vpliva vrlo ugodno na položaj, da se je nadejati, da se prebivalstvo skoro pomiri.

Carigrad, 31. julija. Selamlık se je končal v najlepšem miru in redu. Udeležilo se ga je popolnoma svobodno 30 do 40.000 ljudi. Sultana, ki je v svojem vozu stal, je ljudstvo pozdravljalo z velikansko navdušenostjo.

(Dalje v prilogi.)

izdajalca, ki stoji tik pred svojim ruinom. Edina nada mu je še stric njegove žene. Na vse zlo pa si je ta nesrečonosni stric v zadnjem hipu domislil, da človeku ni dobro samemu biti in se je na stare dni poročil z lepim, mladim dekletom, svoji nečakinji pa je sporočil, da se nanj ni treba prav nič zanašati, ker za ljudi, ki so tako neznačajni, kakor je njen mož, absolutno nima kakega denarja. S tem udamcem je odvnetikova usoda strta docela, maščevano je njegovo izdajstvo.

Velika politična zgruba je izpametovala češki nasprotni stranki, ki se končno sporazumeti in združiti na skupen boj proti usiljenemu nemštvu. In šele po dolgoletnih bojih in velikih žrtvah se združenim narodnjakom posreči zopet polastiti se lastnega domovja. Odvnetik pa, nesrečno družabno in gmotno uničena žrtev svoje nemške žene, mora iz mesta drugam, da začne čisto od početka novo življenje v zavesti, da je dosedanje zapravljeno vsled njegove neznačajnosti in ker je bil svojo narodnost prodal za ljubezen svoje žene.

Kakor je videti iz te kratke vsebine, je roman velezanimiv. Pisan je zelo spretno, tako da je pozornost ves čas do skrajnosti napeta, zapletljaji so nenavadni, značajji posameznih oseb so krepko očrtani. Predvsem zanimivo pa je ozadje, politični boji proti nemškemu nasilju.

Iz vseh teh razlogov moremo ta roman najtopleje priporočati vsem

čitačim Slovincem, predvsem pa obmejnikom, ki jim Benešev roman ne bo samo v razvedrilo, temuč tudi v poučno svarilo.

—lič.

Ada.

(Spisal F. Mrak)

(Dalje.)

Milanu Rakovcu pa se misel o poroki barona Herberta z Berto Mesesnelovo ni kar nič smešna zdela.

»Ljubi baron,« je rekel, »ko bi ti poznal dičnega Mesesnela tako, kakor ga poznam jaz, bi se zdaj prav nič ne smejal. Mesesnel je nečimerni kakor sploh vsi bogateli ljudje. Dokler ni imel denarja, se ni zanimal za druge stvari kakor za kupčijo, odkar je pa bogat, se hoče odlikovati od drugih ljudi in se povzdigniti nad svoje tekmece. Nič ga tako ne boli, kakor dejstvo, da so Morpurgi, Reinelti in drugi postali baroni, on sam pa ne more dobiti niti najmanjšega naslova, niti najznejatnejšega reda. Toliko je pa pameten in zna, ceniti denar, da hoče imeti samo resničen naslov in red, ki ga lahko nosi, ne da bi bil smešen. Našli so se že navihanci, ki so lazili okrog njega in mu ponujali papeško plemstvo in papeške redove, toda Mesesnel se jih je otrešal in ni hotel šteti zahtevanih stotakov. Pač pa je po petkrat na teden vprašal, koliko bi moral žrtvovati za dobrodelne namene, da postane vsaj vitez. «Cavaliere Mese-

snel, to bi mu močno ugajalo. Toda pri namestništvu so rekli, da bivši kočijaži ne morejo dobiti plemstva in ga ne dobe za noben denar. To je velika bolelost, ki leži Mesesnelu na duši in ker nima nič upanja, da bi sam dobil plemstvo, hoče vsaj za svojo hčer dobiti pristnega aristokrata. Zdad bo tebi nastavljal pasti in zdi se mi, da ne brez uspeha. Sicer pa ti svetujem: nič se ne brani. Mesesnel ima mnogo več denarja kakor se misli. Mož je tip kranjskega špekulanta: Pohlepen, pogumen, a skrajno previden in tako umazan, da bi še boga ogoljufal če bi mogel. Denarja ima, toliko denarja, da bo lahko dobil aristokrata kakršnega naslova za zeta. Zato ti svetujem, da nič ne premišljaš. Sploh so pa nesrečni samo tisti zakoni, ki so sklenjeni iz ljubezni, kajti ljubezen izgine, žena pa ostane. Stopi v zakon brez iluzij, skleni denarni zakon in dobro se ti bo godilo in srečen boš.«

Baronu Herbertu ni bilo to doiranje prav nič po volji, največ zaradi tega, ker je Milan le govoril o Mesesnelovi hčeri, on pa je mislil samo za Mesesnelovo netjakinjo.

»Ker Mesesnelove Berte niti ne poznam, je čisto nemogoče, da bi kaj odgovoril na tvoja razlaganja,« je dejal baron Herbert, ko je Milan naposled končal svoje pripovedovanje. »Sicer pa bodeva prihodnji teden lahko nadaljevala ta pogovor, ker v soboto bom imel priliko spoznati Ado malo bližje in se seznaniti z Berto.«

»V soboto?« se je začudil Milan. »Kaj te je mar stari Mesesnel že povabil na svoj dom?«

»V svojo kampanjo me je povabil, da,« je odgovoril Herbert, »menda bo nekako rodbinsko slavlje.«

»Lej, lej,« je menil Milan, »to pot se je pa stari Mesesnel hitro odločil. Da, moja beseda še kaj zaleže.«

»Tvoja beseda? Ah, da, ti si mi moral nekaj pisati o meni.«

»Da, pisal sem mu, da si pristen baron, bivši oficir, vzor štedljivosti, skromnosti in delavnosti, ki še živi dni ni naredil krajcarja dolga in še nikdar ni imel nobenega ljubezenskega razmerja. Saj to me je rešilo. Kaj misliš, da bi mi bil stari oderuh sicer prolongiral menico?«

»Ti si naravnost brezvesten človek,« je nevoljno vzkliknil baron Herbert. »Zdad se seveda samo ob sebi razume, da me v soboto ne bo k Mesesnelovim.«

»Ne bodi otročji! Ali ti je Mesesnel kaj takega rekel, da bi ne mogel priti? Kar sem jaz rekel, to vendar nič ne šteje, to so le moje kombinacije, najbrž sicer do pičice resnične, a zate vendar čisto nemerodajne. Kake namene in nagibe jaz Mesesnelu pripisujem, to te vendar nič ne briga. Sicer pa — ne zameri mi tega — kadar te vidim, se mi zdi, da si ti rojen za zakonskega moža. Ti boš najljubeznivejši in najpozornejši soprog in katera te dobi, bo resnično srečna. In zdad — basta!«

Milan je dvignil čašo in trčil s prijateljem.

»Sicer pa nikar ne misli, da je meni kaj za Mesesnelove ženske. Z Berto se sovražim, Ada ni po mojem okusu. Najbolj bi me še zanimala vzgojiteljica gospa Katarina. Toda ta mora imeti sree od kama in lede- no kri. Nisem še videl tako nepristopne ženske. Ko bi ne bil Mesesnel vzlic svojim denarnim vrcem še danes po mišljenju in značaju kočijaž, bi še mislil, da gospa Katarina njega lovi. A tako se mi zdi to izključeno.«

Med temi besedami se je bil na čelu barona Herberta pojavil oblak, ki pa je zopet izginil, ko je Milan končal.

»Še nekaj ti moram povedati,« je dejal Milan. »V soboto boš pri Mesesnelovih videl moža kakih 30 let, ki malo govori in se vedno na jok drži. To je Mesesnelov sin. Človek brez poklica. Živel je več let v inozemstvu. Eni pravijo, da je oženjen in da mu je žena ušla, drugi da je nesrečno zaljubljen v omoženo gospo, tretji zopet kaj drugega. Jaz ne vem ničesar in zato tudi ničesar ne rečem. Svetujem ti pa, da se ga izogibaš, kajti meni se zdi, da je največji hinavec, kar jih je v Trstu.«

»Res, srečen sem in čestitam si lahko, da imam takega prijatelja, kakor si ti. Torej v soboto pri Mesesnelovih.«

In prijatelj sta zapustila restavracijo ter se razšla.

(Dalje prihodnj.)

nostjo. Selamlika sta se med drugimi udeležila tudi avstrijski poslanik marki Pallavicini in italijanski poslanik Imperiali.

Carigrad, 31. julija. Današnji selamlik je napravil izvrsten in velik vtisk. Splošno se sodi, da je kritična situacija že premagana.

Volitve v parlament.

Solun, 31. julija. Cezarski irade ukazuje, da se imajo volitve radi pomanjkanja časa izvesti tako, da volijo poslance upravni sveti vsakega vilajeta, katerih člani so itak voljeni po ljudstvu. Število poslancev je določeno na 160, od katerih jih odpade na Carigrad 40. Mladoturški centralni odbor ne priznava tega iradeja in je naprosil Hilmi pašo, naj brzojavi v Carigrad, da zahtevajo Mladoturki, naj se v vsakem oziru varujejo določbe ustave.

Solun središče mladoturškega gibanja.

Belgrad, 31. julija. Solunski dopisnik »Politike« javlja: Vse kaže na to, da ostane Solun središče mladoturškega gibanja. V Solunu je najbolje izvedena organizacija in od tu se dajejo direktive za vse, kar se stori. Ogromne množice ljudstva, ki te dni demonstrirajo po carigradskih ulicah, zahtevajo samo ono, kar je bilo v Solunu izproženo, vojaštvo v notranjosti se giblje tako, kakor se mu ukazuje iz Soluna. Mladoturki, člani solunskega odbora, so sklenili, da do konca vztrajajo v borbi, dokler ne izvojujejo popolne svobode, ki jo smatrajo za neobhodno potrebno za napredek svoje domovine.

Bolgarskih revolucionarnih čet ni več!

Belgrad, 31. julija. Solunski poročevalec »Politike« javlja: V nedeljo so tukajšnji Bolgari priredili službo božjo. Zbrali so se vsi, kolikor jih živi v Solunu, ter šli v slavnostnem sprevodu v cerkev. Spreddaj je stopala duhovščina z zastavami, za njo pa ljudstvo, možje, žene in otroci. Spreddaj se je ustavil pred okrajno upravo, kjer so razni bolgarski prvaki imeli turške govore. Vsi so zaključili svoje govore s klicem: »Bolgarske organizacije ni več, ni več bolgarskih revolucionarnih čet.« Macedonci se vračajo iz Bolgarske.

Solun, 31. julija. Na Bolgarskem živi veliko število macedonskih emigrantov. Mnogo od teh se nahaja v državni službi. Te dni se je vrnilo več teh emigrantov v svojo domovino, da stopijo tu v službo in posvetijo svoje moči svojim rojakom.

Bolgarski dnevnik v Solunu.

Belgrad, 31. julija. Dopisnik »Politike« javlja iz Soluna: Macedonec Simeon Radev, dosedaj urednik »Večernje Pošte« v Sofiji, pride te dni v Solun. Tu namerava ustanoviti političen dnevnik na bolgarskem jeziku in pri volitvah kandidirati v parlament.

Revolucionarne čete.

Belgrad, 31. julija. »Politika« brzojavljajo iz Skoplja: V Solun prihajajo dan za dnevom bolgarske in grške čete. 29. t. m. se je podvrglo oblasti 150 grških in 7 bolgarskih četnikov, a z njimi tudi 7 grških vojvod.

Belgrad, 31. julija. »Politika« je prejela iz Skoplja tole brzojavko: Sultana je na predlog solunskega centralnega komiteja pomiloštil vsi četnike iz vseh treh reformnih vilajetov, toda pod pogojem, da odlože orožje in se vrnejo v domovino.

Belgrad, 31. julija. Dopisnik iz Skoplja brzojavlja »Politiki«: Bolgarske čete iz palanskega in kratovskega kraja so se uprle sklepu bolgarske revoluc. organizacije glede sporazuma z Mladoturki. Na shodu blizu Lesnovskega samostana so na predlog vojvode Krste sklenile, da bodo nadaljevale svoje dosedanje delovanje.

Amnestija.

Carigrad, 31. julija. Včeraj so izpustili iz zaporov vse jetnike, tudi navadne zločince, kar je vzbudilo med prebivalstvom splošno nevoljo. Mladoturki protestujejo proti tej odredbi, ki ni bila na mestu.

Carigrad, 31. julija. Turški listi javljajo, da je vlada raztegnila pomiloščenje navadnih zločincev na vso državo.

Spremembe v ministrstvu.

Carigrad, 31. julija. General Riza paša je imenovan za poveljnika topničarstva in mu podeljen naslov ministra. Naučni minister Hasim paša je odstopil, na njegovo mesto pa je imenovan Hakki bej, ki je na glasu kot vrlo naobražen in liberalen mož. Poljedelski minister Selim Melhame paša je odstavljen, finančni minister Zia paša pa je postal demisijski.

Razgovor z bolgarskih četnikom.

Solun, 31. julija. Bolgarski četnik Panica se je izrazil papram nekemu časnikarju takole: Sandanski in jaz sva prišla v Solun, da se z otomanskim komitejem dogovoriva o

vseh vprašanih, tičočih se ustave. Bolgarsko - macedonska organizacija za sedaj še ostane v veljavi. Če bo Turčija pošteno izvedla ustavo, bodo Bolgari zadovoljni in revolucionarno gibanje med njimi bo prenehalo samo ob sebi.

Sandanski v Solunu.

Solun, 31. julija. Sandanski je imel včeraj na ljudstvo tale govor: Ni hiše v Macedoniji, kjer bi matere ne objokavale svojih otrok. Tiranska, škodljiva vlada je povzročila, da je na vseh koncih in krajih buknila vstaja. Male sosednje države so mislile, da se lahko s tem okoristijo. Prišli smo semkaj, da se sporazumemo glede interesov vseh narodov v tej zemlji in s tem pripomoremo, da bo ustava položena na krepak in nerazrušljiv temelj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. julija.

— Škof Anton Bonaventura izobčen iz katoliške cerkve. V brošuri župnika Godca »Roman iz župnišča«, ki smo jo že opetovano navedli, citamo interesanten latinski pasus, tičoč se škofa Antona Bonaventura: radi zanimivosti in pikantnosti približujemo ta odstavek v dobesednem slovenskem prevodu. Godce piše: »Do zadnjega časa se je nahajal najkrepkejši stebel za nemški most do Adrije v škofovem dvorcu (Ovičeva hiša, Kongresni trg), kjer ima svoj glavni sedež tisti Kleinmayr, ki tiska slovenski luteranski list »Blagovestnik«. Jaz sem bil prvi, ki je škofa točno opozoril na to, kdo tiska list »Blagovestnik«. Prvi sem bil jaz, ki sem poslal škofu prepovedane knjige, ki jih je Kleinmayr & Bamberg prodajal v škofovi hiši; a ni samo prodajal, imel je celo v izloženem oknu razstavljeno knjigo, ki uči, da je bil Kristus nezakonski sin. Takšne stvari so mogoče v škofovi hiši, ker se škofu ne brani, da bi še nadalje tako gospodaril. Zato se gotovo škofa ne tiče ta-le cerkvena določba: »Velikemu izobčenju iz cerkve, ki je rezervat papeža samega, zapadejo tisti, ki prodajajo ali pomagajo širiti verske blodnje oznanjujoče knjige odpadnikov in krivovercev!« Potem takem je škof Anton Bonaventura res izobčen iz cerkve! A v kljub temu še vedno stoji na čelu ljubljanske škofije!

— Stavka v Medvodah. Piše se nam iz Medvod: Dne 1. avgusta bo že 14 dni, odkar je delavstvo ustavilo delo v tvornicah Medvode in Goričanah. Takoj, ko se je bilo začelo stavljanje, je tukajšnje tvorniško vodstvo določilo, naj gredo iz pisarnice vsi uradniki v brusilnico namesto delavcev. Na pomoč so jim prišli tudi uradniki iz goričanske tvornice poleg par rednih delavcev. Dasi jih je bilo premalo in niso vajeni takega težkega dela, vendar so se imenitno držali, kakor prej pri persu v pisarnici in pobrusili vse nažagane hlode, ki so jih bili delavci prej pripravili za papirnato snov. Delavci in delavke so jih od daleč gledali, se jim smejala ter pri tem razdirali slabe in tudi dobre šale. Na primer dne 28. julija je ogromna množica delavk sprejela par delavcev, ki so prihajali semkaj iz Goričan na vasi Svetje s koprivami, božajoč jih po obrazu ali koder si bodi. Navzočni orožniki jih niso mogli odgnati, toliko jih je bilo. Drugi dan je pa prišla pošta iz centralnega vodstva delniške družbe Leykam-Vevče, da naj pride dne 18. t. m. odpuščen delavstvo dne 1. avgusta zopet na delo, a ne da bi se mu kaj pri tem plače izboljšale. Toda je bilo delo ustavilo, ne bo imelo za delavstvo nič slabih nasledkov in se bo z njimi milejše ravnalo. Ako pa delavstvo ne pride ta dan na delo, se bo izdelovanje papirja opustilo in stroje v papirnici v Gratevnu pri Gradcu prepeljal. Delavstvo je bilo na to poročilo malo razburjeno, a ne verjame tem besedam. Pravi: »strašne nas s slavnatim možem.« Dne 30. julija so menda delavke raztolmačile ta strah tako, da so postavile ponoči pred tvorniško pisarno slamat. moža, držčnega pisarja v roki, drugega pred cirkularno žago, tretjega in četrtega pred skladiščem lesa, češ, zdaj naj pa ti možje delajo. Ko sta te štiri slamatne možje dva tvorniška uradnika v Savo zavlekla, se je doigral najsmušnejši gledališki prizor. Vse se je smejala. Danes, 31. julija je pa došel nov ukaz iz centralnega vodstva, da naj se v obeh tvornicah z delom popolnoma preneha ter čaka nadaljnih navodil. Uradniki se zdaj malo oddahnijo in počijejo. Okolo tvornic je mir, tudi orožniki so odpotovali. V obrambo orožnikov, ki so v Medvodah in onih, ki so bili prišli za časa štrajka od drugod semkaj v službo, bodi pojasnjeno, da je »Slovenec« z dne 21. t. m. v svojem članku: »Delavska stavka na Sorskem polju« prav nepotrebno in krivično očital službojočim orožnikom, češ, da so nastavili

bajonete proti delavkam, ki niso pustile nekega delavca v tvornico in da so celo nekega delavca aretirali, ki je hotel svojega tovariša s silo od tvornice odvrgniti. Da je orožnik odvedel nekega delavca v zapor, ker se je opetovanemu pozivu zoperstavil, je resnica, da bi bil pa delavec, ki je hotel v tvornico na delo, mahal po dekletih, je vedoma ali nevedoma neresnično. Ako bi bil ta delavec, ki je dokaj močan, rabil kaj sile, bi bilo skrajno razburjeno delavstvo po njem padlo. Delavec sam bi se ne bil pustil odvesti od tvornice in posledice tega bi bile žalostne. »Slovenec« poročevalec na to ni mislil; ko bi bil, bi moral, ako bi hotel biti pravičen, orožnika le pohvaliti, ker je odstranil nevarnost. Ali delo orožnika, ki je v službi, ni že dovolj težavno in odgovorno? Mimogrede bodi povedano, da je bil dotični aretirani delavec na dva dni zapora obsojen, ker je bil že prevečkrat kaznovan. »Slovenec« bi moral biti pa že znano, da stavk. delavstvo ne sme siloma odvrčati od dela delovolnih delavcev ali jih kako strahovati. Pri tem bodi opomnjeno, da je tvornica na nekatere uboge delavce, ki imajo mnogo otrok in stanujejo v njenih hišah, tako pritiskala, da to ni častno za delniško družbo, ki izkazuje na leto toliko čistega dobička. Kdo da je kriv nezdravih delavskih razmer v tukajšnjih tvornicah, se pokaže v bližnji bodočnosti.

— Štrajk v papirnici na Goričanah. Preški župnik Brence je povzročil štrajk v papirnici na Goričanah samo zato, ker je prišel nekaj navzkriž z ravnateljem papirnice. Ko je Brence videl, kaj se je zgodilo, bi bil rad štrajk onemogočil, a bilo je že prepozno. Da bi se naši klerikaleci obvarovali blamaže, prišli so jim na pomoč goriški; v Podgorici pri Goriči ima družba »Leykam-Vevče« tudi papirnico in delavce te papirnice so prišli goriški klerikaleci vabiti k štrajku, govoreč o delavskih težnjah in potrebah, o slabem plačilu itd. Vse besede so bile pa samo slepilo, ker mar je klerikalec, da bi pomagal delavcem! Klerikalec je usoda delavcev tako v Goričanah kakor v Podgorici deveta briga, samo klerikalne kolovodje naj bi podgorščak delavstvo vleklo iz blamaže. Delavcem v papirnici v Goričanah pa pravimo: Ne dajte se več komandirati od Brence! Izberite izmed sebe odbor in predsednika za vaše delavsko podporno društvo, od Brence pa zahtevajte točne račune! Čim bolj boste sami svoji, toliko boljše boste shajali. Dokler boste pa pod Brenčevim vodstvom, ne boste v svojo korist nič dosegli, najmanj pa povisane vaših žalostnih plač.

— Kaplana Brajca so izvolili za častnega občana v Medvodah. Eni pravijo, da je izvoljen soglasno, drugi pa, da je zanj glasoval samo Mihevec, po domače Golar. Sorani so radovedni, kako je res bilo s tem glasovanjem, zato bi vprašali »Slovenca«, naj naznani, kdo je glasoval za Brajčovo častno občanstvo v Medvodah. Tudi jih zanima, kakšne zasluge ima Brajca za Medvode, ker, kar je bil ondi, je bilo samo sovrastvo in preprij, odkar pa prebiva med njimi župnik Finžgar, je pa lep mir.

— V občinski odbor idrijski se je radi sprejemanja v občinsko zvezo prav po nepotrebnem zaletel »Slovenec« idrijski dopisnik. Kakor po navadi z lažjo in grdim zavijanjem resnice. Vsaka občina se brani sprejemanja v svojo zvezo tuje občane, se seboj občine z izrazito industrialnim značajem, kjer je naseljevanje zelo pogosto. Zlasti se prostovoljni sprejemi zelo redko in levnajnujnejših slučajih dovoljujejo, ker bi se sicer s tem ustvaril za občino kaj nevaren prejed. Kakor enemu, tako drugemu! Umevno je zategadelj, da je občinski odbor odklonil prostovoljni sprejem Daničarja Bogomira Božiča v idrijsko občinsko zvezo, ker pač ne more biti »domovnica« kak tehten razlog za sprejem v občinsko zvezo. Da je občinski odbor popolnoma prav ravnal v tem slučaju, je pokazal sam prošilec, ki ni imel malo pozneje drugega posla, ko nesramno napasti v »Zori« mestno realko, ki jo vzdržuje idrijsko prebivalstvo in upravlja občinski odbor. Za zlobno obrekovanje naj občinski odbor klerikalnemu prenapetnežu še milosti izkazuje! Vdovi B. se je pojasnilo, da se pač njo sprejme v obč. zvezo, ne pa tudi mladoletnih otrok, kar je v smislu zakona z dne 3. decembra 1863 § 12. Prav tako je pojasnilo posestniku F. P. (seveda nekoliko drugače, kakor ga navaja »Slovenec«), pravilno. § 2. zakona z dne 5. decembra 1896 namreč pravi, da se izrečnega vzprejema v občinsko zvezo od občine bivanja ne more odreči državljanu, ki po zadobljeni samostojnosti biva že deset let prostovoljno in nepretrgano v občini. F. P. si je najbrže pridobil samostojnost z izpolnjenim 24. letom, torej bo še le v starosti 34 let opravičen prositi za vzprejem v obč. zvezo in se mu bo

takrat moral dovoliti, če ostane prostovoljno v Idriji. Bo li z njim ali z otroci vdove B. imela občina kake troške, je brez pomena in nikakor ne odloča pri sprejemanju v obč. zvezo po prej navedenem zakonu. Upam, da posestniku F. P. ni posebno na tem leže, je li v Idrijo pristojen ali kam drugam in bi se gotovo premislil plačati 4 K za kolek na prošnjo za prostovoljni vzprejem. Da občinski odbor drugače postopa z občani naprednega mišljenja, navaja klerikalni dopisnik, da se je vzprejelo v občinsko zvezo liberalnega volilca M. M., ki stanuje še le od 1. 1902. v Idriji. To je grda klerikalna laž! Občinski odbor je v seji dne 18. oktobra 1907 odklonil prošnjo občine Sebelje za sprejem M. M. v občinsko zvezo idrijsko. S tem je najlepše ovrženo sunničenje klerikalnega dopisnika, ki si je hotel pomagati z lažjo, da občinski odbor z dvojno mero postopa pri sprejemanju občanov. Laž ima pač kratke noge!

— Katoliško narodnjaštvo. Klerikalec smo že večkrat očitali, kake narodnjaki so, pa nikoli nam nečje verjeti, da oni s svojim nemškutarjenjem pomagajo nasprotnikom nam kopati grob. Sicer nas malo briga, kaj delajo zasebniki, a da katoliški mož, narodni zastopnik dr. Benko i v č tako germanizira, je nečuvno! Ne vem, ali bodo tudi to tajili, da on s Slovenci nemško občuje? Saj se še morda kdo spominja, da se je on lansko leto z nekim gospodom »zglihal«, ker se ni hotel sabljati, pa ne morda, da bi se bal batine, ampak — večne sodbe! In samozavestno je brzojavil »Slovenskemu Gospodarju«: Die Ehrenaffäre mit Herrn... geregelt. Dr. Benkovič.

— Laži na prižnici. Pred nekaj dnevi smo konstatirali, da je mariborski dekan Gabere na prižnici izustil nekaj besedi, za katere so ga potem prijeli, a mož ni dal nobenega odgovora nato. »Slovenski Gospodar« nas zdaj napada, da smo vzeli v varstvo mariborskega protestantskega pastora ter zaključuje: Najprej so liberalci in le če kaj nese, tudi narodni! Sovrastvo naših liberalcev do katoliške stvari je tako veliko, da rajši hodijo tudi za Nemcem, če je le nasprotnik katoliške vere, kakor pa za Slovence. To je perfidnost prve vrste! Če ima dekan Gabere mirno vest, naj pove, kdo je bil tisti, o katerem je trdil, da je pljuval v Mater božjo. Dokler tega ne stori, mu vsak lahko zabrusi v obraz, da je lagal in tudi mi mu moramo. Očitati nam pa zaradi tega, da smo vzeli v varstvo mariborskega protestantskega pastora, je sama hudobija. Gabere vendar ne bo mislil, da se bomo vleki zanj, če je izrekel besede, katerih resničnosti ne more dokazati! Nauke o narodnosti bi pa »Slovenski Gospodar« in njegova stranka rabila zelo, zelo v mariborskem okraju, kjer gine slovenstvo, da je človeka groza in se šopiri in širi nemška oblast, da mora vsakega Slovenca boleti srce! Naj Gabere in »Slovenski Gospodar« če sta res taka Slovenca, delujeta na obrambo slovenstva v mariborskem okraju in ne samo širita klerikalizma! Nam ni treba dajati naukov glede narodnosti! Katoliška vera ne pride pri tem prav nič v poštev, če sta pa Gabere in »Slovenski Gospodar« prepričana, da se katoličanstvo širi z lažmi, naj pa le bosta.

— Imenovanje. Deželni vinarški nadzornik g. Franc Gombač v Ljubljani je imenovan za provizorčnega državnega kletarskega nadzornika za Kranjsko.

James Jesenko †. V starosti 70 let je včeraj popoldne umrl v Trstu c. kr. šolski svetnik in gimnazijski profesor v p. gospod James Jesenko. Pokojnik je bil doma v Poljanski dolini. Dvošrvi filozofske študije se je posvetil profesuri in je največji del svojega službovanja preživel na gimnaziji v Trstu, kjer je bil zelo priljubljen učitelj. Spisal je prvo slovensko zgodovino za nižje razrede srednjih šol in je bil mnogo let zvest in čistan sotrudnik »Slov. Narodu«, v katerem je poleg mnogih dopisov iz Trsta priobčil tudi več znamenitih podlistkov. Pred nekaj leti je stopil rajnik v pokoj. Bolehal je že dlje časa. Pogreb blagega rodoljuba bo v nedeljo ob 10. dop. Bodi vrlemu možu časten spomin!

Nov vir dohodkov Ciril-Metodovi družbi. Znano je, da se v naših slovenskih inteligentnih rodbinah prav rado nemško govori. To pa ne more goče zaradi nemškutarije, ampak z nekakšne stare, podedovane navade, misleč, da je bolj »nobel«. Gotovo je, da to jako slabo vpliva na narodno vzgojo otrok. Da bi se ta veliki naroden greh odpravil, se je že jako veliko pisalo in govorilo, toda le v majhnim uspehom. Priporočamo, da se v takih rodbinah upelje postava, da vsak, ki bode brez potrebe nemško govoril, plača za vsako besedo 2 vinarja v poseben nabiralnik, kateri znesek se potem pošlje Ciril-Metodovi družbi. Nekje se je takšen na-

biralnik v kratkem času imenitno obnesel. Posnemajmo!

Računske liste družbe sv. Cirila in Metoda so naročile sledeče p. n. tvrdke: iz Ljubljane: hotel Strukelj; Jera Petkovšek, gostilna Blumauer; gostilna pri »Figovcu«; restavracija »Seidel«; hotel »Ilirija«; gostilna pri »Zlati kapljici«; gostilna Iv. Zupančič; Jakob Zalaznik; hotel »Lloyd«; gostilna pri »Roži«; Ivanka Kimovec »pri Lipi«; Francka Hostnik, meščanska pivovarna; kavarana »Evropa«; gostilna Zupanova; — iz dežele: Mina Kovač, »Hrib«; Jožef Kodre, gostilna »na Pošti«; na Paki; hotel Arko, Ribnica; A. J. Vrtovec, Tolmin; J. Jerala, pri Stemerjih, Škofja Loka; Ana Stopar, hotel Sekovanič, Bled; V. Ogorelec, Škofljica; Rud. Kunstelj, Radovljica; Florijan Zorko, Družinska vas p. Šmarjeta; dr. Vinko Maurer, Krško; Ivan Hribar, gostilna na Minem, Bled; J. Jeglič nas. Selo; Ivan Maselj, c. kr. prof., za okraj Rudolfovo; Iv. Rabič, Mojstrana; »Mlika«, Narodni dom, Slov. Gradec; Anton Kalšek, gostilna Fužine; Davorin Lesjak Ruše, za Ruše, za Ruško kočjo; Ivan Princ, Tržič.

Sreča te išče! Piše se nam: Ker je le še malo časa, da se bo v Zvezdi vršila gasilska tombola z veselico, sezi slavno občinstvo po tombolnih kartah. Nihče naj se ne obotavlja in odlaša na zadnji dan, ker je mogoče, da bo kart zmanjkalo. Da pa je vsakomur priložnost dana, si nabavi karte, se prodajajo po trafikah. Prijatelj, ko greš v trafiko si kupi smotk, spomni se tombolnih kart in sezi po njih, saj stane komad samo 60 h. Če si greš v prodajalno g. Petričiča kaj kupiti, kupi še eno karto zraven. In kadar ogleduješ izlože urarja in zlatarja g. Čudna, če tudi ne kupiš srebra in zlata, kupi tombolno karto, da 16. avgusta poskušaš srečo. Dobitkov je dovolj in ni nemogoče, da ne bi prišel tudi tebi eden ali več v roke. Da boš pa vedel, kje dobiš karte, se ti tu naštejejo trafike in prodajalne. Trafike so naslednje: v hotelu Union na kolodvoru, na Rimske cesti Sušnik, v Šenčurjevih ulicah Sešark, Hliserjeve ulice Košir, Sv. Petra cesta Podboj, Jurčičev trg Kleinstein, Kongresni trg Pichler, kolodvorske ul. Markelj, Dunajska c. Saje in Pogačnik, kolodvorske ul. Zupančič, Kopitarjeve ul. Elmer, Pred Škofjo Soukal, Prešernove ul. Dolenc in Vesel, Sv. Petra cesta Kordič, Sv. Jakoba trg Velkavrh, Stari trg Blaznik, Bohoričeve ul. Bizjak; prodajalne: Vaso Petričič in Fran Čuden, Wolfove ul. Podkrajšek, g. Kadunc prodaja v tobačni tovarni. Sedaj, prijatelj, je najboljša prilika, ko imaš par kronic preveč, kupi par kart in ne bo ti žal, kajti v Zvezdi se bodeš lahko zabaval kakor še nikdar v svojem življenju. In če se boš pri tomboli preveč utrudil, bo v Zvezdi pokrepčila dovolj. Za lačni želodec bo skrbel Planinski Janez, a dobro vino in pivo pa razni gostilničarji in pivovarji. In če bi bil preveč dobre volje, boš v tolažbo dobil črno kavo v paviljonu g. Zalaznika. Da ti ne bo mraz, se bo skrbelo na plesišču, kjer boš lahko do jutra rajal in plesal. Dobitki bodo res nekaj krasnega, in jih bo lahko ogledati v izložbi trgovine g. Gričarja in Mejača. Razstavili se bodo tekem prihodnjega tedna. Za udeležbo bode vsako lahko tudi odlikovan s spominsko kolajno. Dalo se je nalašč za ta dan kovati okoli 5000 kolajn za odlikovanje posetnikov.

Društvo upravnih uradnikov avstrijskih kaznilnic in jetnišnic. Vendarle je prišlo tudi v Avstrijo do ustanovitve društva, kakor ga imajo Nemčiji in druge države že mnogo let. Ustanovilo se je namreč društvo, ki ga tvorijo možje mnogih izkušenj, društvo, ki bo po svojih močeh sodelovalo pri reševanju gotovo enega najvažnejših socialnih vprašanj, t. j. kako zatirati zločinstva s času primerno izpolnitvijo kazenskega zakonika in zakonika o izvršitvi kazni, o oskrbovanju in varstvu. Društvo bode delovalo tudi na to, da se čim preje odpravijo ona kazenska navodila (norme), ki so bila sicer svojedasno prav primerna, a so zastarela in provzročajo dandanes veliko gorja. Novo ustanovljeno društvo bode obračalo posebno pozornost tudi na to, kako kazensko postopati z mladino. Da je ta zadeva dandanes res nujno potrebna, je pokazal tudi sam pravosodni minister, ko je lansko leto javno izrekel željo, naj se vendar ne mudi nič več časa, ampak če se že novi kazenski zakonik v dogledni dobi ne uveljavi, naj se vsaj v bolj važnih točkah poskrbi s posebnim zakonom v stvari kazenskopravnega varstva za mladino. V resnici so pa nedostatki v tej zadevi tako kričeči, da se sleherni dan lahko računa na velik dobiček, kolikor prej se temu zlu odpomore. Novo društvo se mora z veseljem pozdraviti že tudi radi tega, ker so velevažni posel v njem prevzeli možje, ki so svoje življenje posvetili delovanju v kaznilnicah in

jetnišnicah; ti so po svojem dolgotrajnem službovanju spoznali ne le vse napake starega kazenskega zakonika, temveč so tudi gledali s pomilovanjem na marsikatero nesrečo, ki je izšla iz preveč tenkovestne uporabe starega kazenskega zakonika. Njihova naznanila se bodo v prvi vrsti pečala z zadevo, kako ravnati z mladino, ki je zapadla kazni; za javnost bodo taka naznanila tudi velikega pomena, ker bodo pospeševala popravo in izdajo novega še itak izdelanega zakonika za kazenskopravno ravnanje z mladino. Ta zakonik je tudi gosposki zbornici že predložen ter se bo prihodno jesen posvetovalo o njem; ker je pa v nekaterih važnih točkah pomamljiv, ga od mnogih strani po pravici napadajo, kar gotovo tudi ovira njegovo oživitvenje. Opozorjamo torej slavno občinstvo na ustanovljeno društvo upravnih uradnikov vseh avstrijskih kaznilnic in jetnišnic z zadnjim sedežem v Gradcu (o. kr. kaznilnica, ter želimo in priporočamo, da naznanijo svoj pristop k društvu udje in sodelovanje v kar največjem številu iz vseh stanov in krogov, ki se čutijo interesirane. Le tako bo novo društvo moglo prav in ugodno rešiti svojo nalogo in odpraviti vse nedostatke, ako ga bodo tudi širše občinstvo podpiralo.

Cena mesa v Ljubljani. V smislu sklepa občinskega sveta z dne 21. julija 1908 so, protokolarno zaslišani, vsi mesarji, oziroma klavci, kateri prodajajo telečje meso na stojnicah, sprejeli po občinskem svetu določeni tarif. Vsled tega so cene telečjemu mesu na stojnicah sedaj naslednje:

I. vrsta s priklado	1 K 40 h,
II. " " "	1 K 20 v,
III. " " "	1 K 08 v.

Glede govejega mesa so se storili primerni koraki, da se uvedejo maksimalni tarifi. Take tarife določa o. kr. deželna vlada, zaslišavši trgovsko in obrtno zbornico, mesarsko združenje in druge interesovane faktorje. Do določitve maksimalnih tarifov pa veljajo za goveje meso naslednje cene:

I. vrsta s priklado	1 K 40 h,
II. " " "	1 K 20 h,
III. " " "	1 K 12 h;

na stojnicah

I. vrsta s priklado	1 K 14 h,
II. " " "	1 K — h,
III. " " "	— K 90 h.

Oleptevalno društvo v Rožni dolini priredi veliko slavnost povodom 10letnice Rožne doline dne 1. in 2. avgusta 1908 v Rožni dolini. Spored: V soboto, dne 1. avgusta 1908. Ob 8. zvečer bakljada in podoknica z obhodom po občini. V nedeljo, dne 2. avgusta 1908. Ob 6. zjutraj budnica po občini. Ob 10. dopoldne slavnostni zajtrk v vrtnem salonu gosp. Balija. Zajtrkovalni koncert na vrtu. Cvetlični kolesarski korzo po mestu in okolici. Ob 3. popoldne velika veselica na prostem, vrtu in v vseh gostilniških prostorih g. Balija. Zabava: Pevski nastopi več pevskih društev. Koncertna godba na gostilniškem vrtu. Koncertna godba na slavnostnem prostoru. Godba pri plesu na „šagri“ in v salonu. Srečlov. Pošta. Telefonična zveza. Korijandoli. Tehnica. Zrakoplov. Plezanje na smreko za dobitke. Amerikansko kegljišče. Maček v vreči. Mlinar in dimnikar. Rešilna postaja. Dobičkanosno metanje na obročke. Duhovi osušenega jezera itd. itd. Amerikanska peč za štruklje. Prašiči na ražnju pečen. Turška kavarna s prodajo opija Celarič-bega. Amerikanec Roje. Rokoborba z dobitki. V mraku umetni oženj izbornega veččka. Postrežba, jestvine, pijska izbora. Cene navadne. Za senco preskrbljeno. Za nabiranje darov v korist družbi sv. Cirila in Metoda z društvenim nabiralnikom bo skrbel rožendolski berač. Vstopnina 20 v za osebo. Otroci plačajo polovico. Dne 1. avgusta t. l. zvečer streljanje s pravimi topovi; zjutraj ob 6. in popoldne od 3. naprej. Za udobnost cenjenih meščanov bodo na razpolago omnibusi na Kongresnem trgu in Marijinem trgu, pred „Figovcem“ in „Marčanom“. V slučaju neugodnega vremena se vrši slavnost po označenem sporedu 8. in 9. avgusta. K mnogobrojnim udeležbi vabi najljubše odbor.

Pasji kontumac v Šiški. Včeraj ob 7. zjutraj je konjač v Spod. Šiški 8 psov brez torbe zasačil in odpeljal. Dne 22. julija je prejel trimesečni kontumac za Ljubljano in 4 km na okoli. To so naznanili vsi dnevni listi in ljudje so svoje pse rešili torb. O. kr. okrajno glavarstvo je obenem odredilo, da za okolico velja strogi kontumac za nedoločeni čas. Ta odredba se je afigirala sicer, toda ljudje je niso brali ali navajali, ker so sodili, da bi bil nesmisel kontumac v Šiški, ki se Ljubljane tiči, če je kontumac za Ljubljano in 4 km okolice prejel, in to toliko manj, ker noben dnevni list o podaljšani kontumaciji v bližnji okolici Ljubljane ni poročal. Taka izredna zadeva bi se morala vendar javno razglasiti po listih, ki se vsak dan bero. Le malo-

kdo gleda na občinsko desko in še tisti, ki se, ne zve nič, če je razglas nečliliv, kakor je ravno odredba novega kontumaca popolnoma nečliliva! Prav po nepotrebnem so gospodarji prišli sedaj ob svoje pasje varuhe. Če so tri mesece dali psom torbe, pustili bi jim je gotovo še nadalje, ako bi bili vedeli, da mora tako biti. Taka brezobzirnost proti javnosti — tako birokratično postopanje oblasti — je graje vredno.

Nova planinska koč na Begunjski. Se odprla slovesno v nedeljo dne 2. avgusta t. l. in sicer je ob 11. uri dopoldne maša in po tej blagoslovljenosti. Kakor čujemo, se Begunjski posebno pripravljajo, da hočejo ta dan v čimvečjem številu pohiteti na Begunjski, ter s tem pokazati, da vedo ceniti pomen nove koč. Dohod od nove koč je prav lahkoten in se lahko dospe do nje na treh oziroma štirih straneh. Najpripravnejša je pač pot iz Begunje 4 ure, a tudi tura Polje do koč je složna, vendar krajša, hvala je pa pot na Luknjo, ki jo računajo iz Begunje do 5 ur, kajti po tej poti se pride najlažje do prekrasnih planink. ki so menda kar se tiče velikosti nekaka izjema. Priporočljiva je slednji pot iz Most — nad 3 ure — posebno onim, ki menijo prebiti iz gorenjih krajev. — Flora je sedaj v polni krasoti. V višjih krajih rdeči rododendron, v zatišju še vedno dehte murke, a v vsej krasoti se bleste snežnobele planinke, oziraje se po sosednih gorah. — Razgled raz Begunjski se pač ne more primerjati nedosežnemu triglavskega razgledu, a vendar se ti nudi z velikega vrha prelepa panorama, obsežajoča ne le zanimivosti naše gorenske Švice, temveč pogled te vodi v tužni Korotan in v slavnoznani Tržič. Tura na Begunjski ni nikakor vratolomna, temveč posebno priprava za one turiste, ki jim pravimo — salonski turisti, treba je le malo dobre volje in malce podkovanja čevlje in hajd na goro. Za postrežbo bo preskrbljeno vsestransko in ako smo prav poučeni, točilo se bo celo deško pivo. In slednjič je preskrbljen za ta dan brezzični brzovaj, ki bo zvezan z Frischaufovimi domom na Okrešlju.

Za jubilejsko slavnost v Postojni dne 8. in 9. avgusta t. l. je veliko zanimanje. Priglasila so se že razna gasilna in druga društva, pri-glasenih je že več skupin v narodnih nošah. Vabila za to slavnost se ravno kar razpošiljajo. Vspored: Dne 8. avgusta: Zvečer ob 9. uri slavnostni spreved z bakljado po trgu in zažiganje kresov. Zbirališče ob pol 9. uri pred obč. pisarno. Dne 9. avgusta: Zjutraj ob štirih budnica. Dopoldne ob pol 8. zbirališče pred občinsko pisarno. Ob 8. slavnostni spreved po trgu na slavnostni prostor na prostem, tam slovesna maša, po sv. maši defilacija, poklon, čestitanje in izraz vdčnosti. Ob 10. uri dopoldne skupni obisk jame. Ob 1. uri popoldne banket v hotelu Ribnik. Popoldne velika jubilejna slavnost na slavnostnem prostoru z godbo, petjem, plesom, šaljivim srečolovom, koncertom, raznimi ljudskimi igrami itd. Udeleženci naj prijavijo najkasneje do 5. avgusta udeležbo in naročila za banket ali kosila načelnistvu prostov. Gasilnega društva v Postojni, kjer se naročujejo tudi vstopnice. Banket 3 K. Navadno kosilo: juha, meso in dve prikuhi 80 h. Drugo po naročilu.

Prostovoljno gasilno društvo v Zgornji Šiški priredi v nedeljo, dne 2. avgusta v gostilni g. I. Kavčiča pri „Svedraču“ v Kosezah vrtno veselico s sodelovanjem tamburaškega kluba „Spodnja Šiška“ in domačega pevskega zbora. — Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina prosta. — V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica prihodajo nedeljo, dne 9. avgusta.

Sadja na Kranjskem. Približno sredi meseca aprila je došla vest iz Rusije, da se je tamkaj pojavila sadja (syrrhaptis paradoxus), zelo redek ptičji gost v Evropi, v jatah, broječih 30—40 glav. Prva je bila ustrljena pri Harkovu na Ruskem 13. aprila t. l. Ta ptica spada h kuram, velikosti je srednje med prepelico in jerebico ter živi po pustinjah osrednje Azije. Od preje imenovanih dveh se loči predvsem po dolgem repu in priostrenih perutih. Barve je svetlosivkastorumen s temnejšimi pegami. Preko prsi ima temnejši pas, tudi na trebuhu in na nogah ima perje temnejše rjavkasto barvo. Srednji peresi v repu sta črni. Zanimivo sta ustrojeni nogi, ki sta prilagojeni pač tekanju po udirajočih se pustinskih tleh; sadnji prst manjka, ostali trije so pa skoraj skupaj sraščeni ter pokriti z gostim, kocinastim perjem. Na leto vali po dvakrat mladiče, vendar še to ni sadostno dokazano. V gotovih presledkih se dvignejo mnogobrojne jate ter potujejo proti zahodu. Vrok temu potovanju je še neman, nekateri si ga tolažijo vlad mnogobrojne saplodivne, drugi vlad klimatičnih razmer. — L. 1863. se je pojavila sadja na ve-

ših krajih v Evropi. Pri nas je ustrljal takrat samca te ptičje vrste baron Apfaltern 24. julija na mengiškem polju. Ta se hrani sedaj v deželnem muzeju. Približno čez dvajset let, l. 1888, so se pojavile te ptice sopet v Evropi ter so prišle do Atlantskega oceana in do Pirenejev. Tudi Kranjsko so obiskale na tem potovanju, vendar ni bila nobena ujeta ali pa ustrljena. Letošnje leto, torej natančno čez dvajset let so sopet tu. Pri nas je prvo ustrljal Emil Finger v Prestranku na Notranjskem, dne 4. junija. Po poročilih so se pokazale te ptice letos v začetku maja na južnem Ruskem, v drugi polovici maja pa na Poljskem in proti koncu že na Ogrskem. Naše lovcve opozarjamo na to redko ptico, obenem jih pa prosimo, da naznanijo eventualne podatke o nji vodstvu deželnega muzeja, oziroma jo pošljejo tje, če je kateri tako srečen, da dobi to pri nas redko žival v roke.

Ustanovno zborovanje ljubljanske skupine državne zveze avstrijskih železnicearjev (za uradnike južne železnice) bo v nedeljo 2. avgusta ob 6. zvečer v hotelu Ilirija. Na vrsto pride tudi podrobno poročilo personalne komisije južne železnice. Gospodje tovariši! Več ko pretežna večina južnoželezniških uradnikov ljubljanskih vabi, da se udeležite polnoštevno.

Narodna čitalnica v Kamniku priredi dne 9. t. m. veliko vrtno veselico v korist „Društvenega doma“ v Kamniku. Zadnjič se je pomotoma poročalo, da se vrši veselica že dne 2. avgusta, kar se s tem popravlja. Pri veselici dne 9. avgusta svira tudi godba gojencev dunajskega društva „Franke“.

Iz železnikov. V našem trgu se priredi dne 16. avgusta slavnost, katera bo, kakor upamo, jako lepa. Naše „Postovoljno gasilno društvo“, katero se je ustanovilo ob 50letnem jubileju cesarja Franca Jožefa I. leta 1898, namerava ta dan obhajati svojo 10letnico in ob enem proslaviti 60letni cesarski jubilej. Ker se pa letos po raznih krajih od nekdanjih, tamošnjih bojevnikov proslavlja tudi 30letnica okupacije Bosne in Hercegovine, se hoče ob tej priliki tudi pri nas po iniciativi načelnika naše požarne brambe, g. Fr. Košmelja, kateri se je kot častniški namestnik udeležil te okupacije, ter bil tam ranjen in odlikovan za hrabrost, povabiti vse še živeče takratne bojevnike iz okolič in Selške doline, da se med nekdanjimi tovariši v veseli družbi spominjajo težkih časov, ki so jih pred 30 leti doživeli v Bosni in Hercegovini.

Resnična beseda. Celjskim Nemcem in nemčurjem so povedali bridke a resnične mariborski Nemci. V predzadnji „Marb. Zeitung“ jim očitajo, da je celjski „Deutsches Haus“ čisto odveč in da je uničil že tri hotele in sicer „Elefant“, „Stadt Wien“ in „Weisser Och“. Levite šteje omenjeni list Celjanom zaradi njih kratkovidnosti, ker kopljejo z luksurijsnim hotelom „Deutsches Haus“, ki je stal 600.000 K, sami sebi narodno smrt. Kako grenke so te besede, a kako resnične!

Razveljavljena jubilejna ustanova. Kakor je znano, je ustanovil vladni komisar za celjski okr. zastop dr. Breschar v sporazumu z občinskimi okrajno jubilejno ustanovo za doslužene in zveste posle v znesku 30.000 kron. To ustanovo je namestnija z ozirom na razsodbo upravn. sodišča v celjski vodovodni zadevi razveljavila. Razveljavila je tudi sklep okr. komisarja darovati 1000 K za celjsko podružnico štaj. društva za boj proti jetiki. Razveljavljene bodo najbrž tudi ostale podpore.

Šmartno pri Litli. Jubilejna slavnost prostovoljnega gasilnega društva v Šmartnu pri Litli v proslavo 60letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. ki se vrši v nedeljo, dne 2. avgusta (pri neugodnem vremenu dne 9. avgusta) na vrtu gosp. Iv. Robavske obeta, po vsebini nastopnega sporeda sodeč, svoj namen v popolni meri doseči, in čislanim udeležencem nekaj nenavadnega nuditi. Spored: 1.) Društvo se poda iz gasilnega doma k slavnostni sv. maši, ki bo ob 8. uri zjutraj. 2.) Po sv. maši odhod društva in gostov z godbo načelu v bližnji Črni polok h g. Nacetu Zoretu, kjer bo sajtrk. 3.) Skupni obed na gostilniškem vrtu g. J. Robavske. 4.) Ob 1. uri popoldne koncert (brez vstopnine), pri katerem sodeluje al. zagorska premogarska godba in domače pevsko društvo „Zvon“, istotam. 5.) Po koncertu Tombola s bogatimi dobitki. 6.) Po tomboli srečlov, šaljiva pošta itd. 7.) Ples na posebno urejenem odru. 8.) Umetalni ogenj. (Se izvrši po strokovnjaku prve vrste). Čisti dohodek veselice se vporabi za plačilo nove naročene mehanične samostojne lestve. — Za blagohotne prostovoljne doneske in dobitke sa tombolo prosijo vse prijatelje društva, ki naj se pošljejo na načelstvo, in

k mnogobrojnemu obisku vljudno vabi odbor.

Mozgeda. Piše se nam iz celjske okolice dne 30. julija t. l.: V sredo 29. t. m. se je na lesnem skladišču celjskega lesotroka Tepeja v Sovodni arsluja uta, pri čemer je bil tam navsoči posestnik Volovšek iz Lokrova pri Celju težko poškodovan. Oddali so ga deželni bolnišnici celjski.

Kako se smešijo! Iz Celja se nam poroča: Terscheuk, ki je storil naglaveni greh, da se ni dal od Nemcev povsem uničiti, naša „Deutsche Wacht“ očita vse mogoče, celo to mu predbaciva, da je podpisal pogodbo, ki je bila pisana v jeziku, katerega on sam ne razume. Mili Bog! Terscheuk vendar že desetletja biva med Slovenci ter ž njimi obdruje dan na dan. Vrtu tega pa je rojen Slovenec. Njegova zibelka je tekla v marijagraški občini v laškem okraju na slovenskem Štajerskem! Njegovi žlahtniki niti nemški ne umejo. Terscheuk je torej ravno tako pristno slovenskega pokolenja, kakor razni mu celjski pobratimi na „ič“ in „ek“. Bi bili raje molčali! Si tacuisses..

Iz celjske okolice se nam piše dne 31. julija t. l.: V celjski „Domovini“ z dne 29. t. m. nekdo slovenske starše v Celju in okolici poziva, naj v bodoče bojkotirajo deško okoliško šolo v Celju, češ, v te zdravju tolikanj škodljive prostore ni dalje pošiljati naše dece! Pisec te novice je imel vsekakor namen, mero-dajne činitelje opozoriti z nova na škandalozno ubikacijo deške celjske okoliške šole ter je spodbuditi, da bi se zganili ter storili svoje v realizovanje tolikanj nujne stavbe novega šolskega poslopja. Skrajni čas je že, da se tozadevno jame resno nastopiti ter kaj pozitivnega ukreniti! Tudi oče.

Vrtica družbe sv. Cirila in Metoda v Hrastniku. Uspehi teh vrtocev naše družbe so tako lepi, da si ne moremo kaj, da bi sedaj ob sklepu o njih ne poročali. Namen, ki si ga stavi družba, doseza v Hrastniku v polni meri. 103 otrok je posečalo oba vrtca, vsi ti so rešeni potujčenja, vsi ti se vpišejo v slov. ljudske šole. To so uspehi na narodnem polju, katere pa še daleko presegajo moralni uspehi, o katerih smo se imeli priliko prepričati dne 29. t. m. Ta dan so priredile vrtnarice, gospiice Mara Polglajen in Tonči Kuster razstavo del, ki so jim zgotovili med letom njih nežni gojenci. Starši in drugi, ki so si ogledali ta dela, se niso mogli prepričati res velikim uspehom. Neverjetno je, kar so se priučili otročiči. Začudenje in zadovoljnost staršev se je še mnogo povišalo, ko so videli predstavo, ki so jo igrali otroci. Njih lepo vedenje, njih razločno izgovarjanje, njih navdušenje nas je ganilo do solz — kaj takega starši niso pričakovali. Načelnik krajnjega šolskega sveta g. Roš se je v lepih besedah zahvaljeval vrtnaricam za njun trud in opominjal starše, naj ne pozabijo nikdar svoje narodnosti. In tudi mi čestitamo družbi na teh uspehih in čestitamo k tako vrlim učnim močem. Starši, prihodnje leto vpišite zopet svoje otroke v slovenske vrtce, naredite veselje sebi in otrokom!

Splošna organizacija zdravnikov na Kranjskem sklicuje na dan 6. avgusta ob 6. popoldne v Ljubljano hotel „Union“ izredni občni zbor, na katerem poroča dr. Karel Nerad iz Ustja na čskem o materialnih razmerah železniških zdravnikov v Avstriji. Da dobimo jasno sliko o sramotnem položaju, v katerem se nahajajo naši kolegi, nastavljeni pri avstrijskih železnicih, je naša dolžnost, da se shoda polnoštevno udeležimo in s tem svojim kolegom pokažemo, da se zanimamo za njihove razmere in jih hočemo v morebitnem boju podpirati z vsemi močmi! Po tem poročilu bo dr. P. De Franceschi govoril o sledečem vprašanju: „So li upravičene zahteve ramihi sodišč, naj zdravniki v svojih ovadbah naznanjajo tudi kakovost poškodbe?“ Razne izpodske, boljše rešeno: presege nekaterih okrajnih sodišč je treba energično zavrniti! Kolegi! Proč z malenkostmi, osebnimi prepri, tudi politiko pustite v tem oziru v nemar, mislite le na stanovsko čast, na sedanj, za naš stan nečastni položaj — in pridite vsi na shod!

Bomba v Gorici je bila nevarna. Z Dunaja je došla analiza bombe, ki je bila namenjena Slovencem pri sadnji kolesarski dirki v Gorici. Analiza jo označuje kot jako nevarno, kajti užgala bi se prav na lahko s plamenom, udarcem ali celo le z drgnjenjem. O slovincu ni ne duha ne sluha. „Corriere“ molči o bombi še vedno.

Föderberg in njegova red-bina. Eden bivših učiteljev tržaškega morilca Julija p. Föderberga je sotrudnik našega lista o njem povedal nastopne podatke: Julij plem. Föderberg je svoja otroška leta prebil v Ljubljani. Dovolil je štiri raz. II. mestne deške šole ter potem vstopil v ljubljansko realko. Mati njegova — izdajala se je za uradniško vdovo — stanovala je s svojimi otroci, dve-

ma dečkoma 11 in 8 let in s 3 letno hčerko, proti koncu sedemdesetih let na Tržaški cesti v mali hiši svojega brata, podobarja Dolinarja, jako pobožnega moža, ki se je nosil oblečen kakor duhovnik in je večino prostega časa premolil v frančiškanski cerkvi. Mater, dobro ohranjeno, in čedno oblečeno žensko kakih 35 let, je bilo mnogo videti po ljubljanskih ulicah, kjer si je vedno v spremstvu svoje triletnice hčerke iskala lahkožljivih stališčev iz boljših krogov. Da bi obrnila nase pozornost, je imela otroka vedno oblečenega v jako kričeče barve; laje in obleka so bili vedno prepleteni z rdečimi in belimi trakovi. Tudi oba dečka sta nosila nenavadno obleko: visoke lakirane škornje, široke hlače, z usnatim pasom prepa-sano suknjo in rusko čepico — prav kakor ruski mušik. Julij je bil izredno lep deček, imel je simpatičen obraz, velike izrazite oči in nosil je dolge od rame segajoče plavalase kodre. Učitelji so se kmalu prepričali, da je Julij jako nadarjen, a tudi jako pokvarjen deček. Govoril je nemški in slovenski kakor jezični doktor, a tudi lagal, kakor bi orehe stresal. Redu ni poznal nobenega: učil se je, kadar se mu je ljubilo, nalog ni prinašal in tudi sicer je napravil rad kakšno malo nerodnost. Zlasti je s součenci vedno imel kakšno kupčijo s knjigami, znamenki itd. ter je rad koga osleparil. Za izgovor nikdar ni bil v zadregi. Ker ni mogel plačati ukovine, je iz I. ali II. realnega razreda izostal. Potem se je potepal po ljubljanskih ulicah in neki večer so ga zalotili, ko je kradel pisma iz nabiralnika pri glavni trafiki na Mestnem trgu. Nekoliko let pozneje so ga prijeli zvečer v frančiškanski cerkvi, kjer je v spovednici skrit čakal, da bi mežnar cerkev zaprl in bi potem on mogel pričeti s tatvino. Njegov mlajši brat, ljudskošolski učenec, je med tem izginil iz Ljubljane. Sestrica Olga je vstopila v vnanjo uršulinsko šolo. Nekega lepega dne je sporočilo šolsko vodstvo o. kr. mestnemu šolskemu svetu, da učenka Olga p. Föderberg najbrž ni še — krščena. Mestni šolski svet je začel stvar preiskavati. Mati je pri zaslišanju izpovedala, da je Olga rojena ta in ta dan na Dunaju, III. Rochusgasse. Več da se ne spominja, ker je v otrošji postelji hudo zbolela in več dni ležala nezavestna; natančneje da bi vedela povedati nje moč in nje brat, podobar Dolinar. Podobar Dolinar je rekel, da ne ve ničesar. Zdaj so iskali moža. A dognalo se je, da takrat, ko je bila Olga baje na Dunaju rojena, je Föderberg že več let sedel kot kaznjenev v Gradiški! Tudi župni urad pri Sv. Roku na Dunaju je sporočil, da v ondotni knjigi Olga p. Föderberg ni vpisana. Natančno se ni dalo dognati niti kdaj in kje je Olga rojena, niti kako je z njenim krstom. Nekaj let pozneje je Föderbergovka prišla v konflikt s kazenskim zakonom. Svojega brata podobarja Dolinarja je namreč spravila na goljufij način ob vse premoženje. Prisodili so ji dve leti zapora, ki ga je prebila v Begunjah na Gorenjskem. Leta 1896 spomladi sem se v večji družbi vračal neki delavnik z izleta k Sv. Katarini. V Medvodah srečam dve elegantno oblečeni dami, v katerih na prvi pogled spoznam staro Föderbergovko in njeno hčerko Olgo. Reči moram odkrito, da sem videl doslej malo tako lepih deklet, kakor je bila takrat Olga Föderbergova. Istega mnenja so bili tudi moji spremljevalci, ki se niso mogli načuditi nje lepoti. Še bolj pa so se čudili moji povesti o njeni materi in njenem krstu. — Po listih se je pisalo, da je morilec Föderberg član ljubljanske vrste rodbine p. Föderbergov. Kakor pa je razvidno in dokazano iz listin, to ni resnično. Kranjska vrsta rodbine p. Föderbergov ima tri veje; veja, ki je v Ljubljani, in kateri pripadajo edino še zdravnik dr. Konstantin vit. pl. Föderberg ter njegove sestre Gabrijela, Helena in Izabela, sega do l. 1783 nazaj. V Trstu atirirani Föderberg ni nikak član te vrste. — Morilec Föderberg je še istotako trdovraten, kot je bil prvo vro. Vdovi Celičevi je poslal dolgo pismo iz ječe in ji zagotavlja, da kadar bo spuščen na svobodo, bosta skupaj živela dolgo vrsto let in skupno odgajala njegove in njene otroke. Seveda hoče Föderberg s tem pismom vplivati na sodnike, da bi mislili, da je res nedolžen, a njegova zvižanost ga ne bo rešila vešal. Kakor se govori, je Föderberg zdaj tudi na sumu, da je napadel svoj čas denarnega pismonoš Velikonjo v Trstu.

V poljanilo. Konstatiram, da dotičnik, ki me je Škofji Loki prijel za suknjič, ne pa za vrat, kakor je „Slovenec“ poročal, ni bil tedavadev v kroju, da tedaj kvalifikacija capin nika- or ne zadeva pravih ali resnih telavdoev. Ante Pintar.

Pevsko društvo „Slavoc“ na južni razstavi v Pragi. Med

(Dalje v prilogi.)

pevskim zborom „Slavca“ vlada naj-
večje zanimanje za ta izlet v zlato
Prago. Priglasilo se je dosedaj že
45 članov pevcev, ki prihajajo z vo-
liko v nemo k pevskim vajam za razne
nastope v Pragi. Z vsjo ljubosnivo
bosta odbora „Zveze čeških slo-
vanskih pevskih društev“ in
„Slovenskega kluba“ oskrbeli, da bo
bivanje „Slavcev“ v Pragi kar naj-
priljubnejše, ter imata v svrhu dolo-
ditve programa za čas njih bivanja v
Pragi danes zvečer skupno o d-
borovo sejo. Ravnotako je odbor
razstave prijazno prepustil krasno
in okusno koncertno dvorano
na razstavi v svrhu prire-
ditve dveh koncertov; vse
bo torej poskrbljeno in bodo torej
slovenski pevci kar najljubšeje
sprejeti. Kakor znano, ostane „Slavce“
dne 15. in 16. in 17. avgusta v Pragi,
a odhod iz Ljubljane je dne 13. av-
gusta zvečer in opozarjamo vse one,
ki se žele „Slavcu“ pridružiti, naj to
čimprej stori. Pevski zbor „Slavca“
posesti med drugim tudi Jan Legov
grob, kamor položi v znak spošto-
vanja do velikega pokojnika venec
in zapoje nagrobno. Natančen spod-
red čelga izleta pridobimo prihodnj.

**Kot ustanovnik k pevskemu
društvu „Slavce“** je pristopil gosp.
Josip Prevec, o. k. r. sod. pristav
v Kranjski gori. Živel!

**I. zlet gorenjskih sokolskih
društev dne 15. avgusta t. l. v
Kranju.** 1.) Sprejem došlih društev
pri jutranjih in dopoldanskih vlakih.
2.) Ob 6^{1/2} zj. večerjanje jedovnih vaj.
3.) Ob 7. uri tekmovalna telovadba.
4.) Ob 8^{1/2} uri skušnji za popoldan-
ski nastop. 5.) Ob 11. uri sprevid in
pozdrav Sokolov pred mestno hišo.
6.) Ob 12. uri skupna kosila. 7.) Ob
3^{1/2} uri popoldne javna telovadba:
a) nastop ženskih oddelkov: vaje z
obroči; b) nastop deškega naraščaja:
vaje s palicami in dvojici; c) nastop
članstva: 1) proste vaje, 2) orodna
telovadba; d) nastop gostov in vzor-
nih vrst. 8.) Ob 6. uri ljudska vese-
lica v „Zvezdi“. Vstopnina k tekmo-
valni telovadbi in skušnjam 20 v. —
Vstopnina k javni telovadbi: sedež
na glavni tribuni 3 K, sedež na stran-
skih tribunah 2 K, stojšče 1 K, di-
jaki in otroci plačajo na stojščih po-
lovico. Vstopnina k ljudski veselici
20 v, za dijake in otroke 10 v. Pri
skušnjah, sprevidu, obedu, javni telo-
vadbi in ljudski veselici svira celjska
„Narodna godba“. Bratje Sokoli in
prijatelji Sokolstva, prihitite dne 15.
avgusta vsi v Kranj na prvi praznik
gorenjskih Sokolov. Na zdar!

Gorenjska sok. društva.
Za kratek čas. Stevilka 5 igra
v javnosti Ljubljane večjo vlogo, kar
dokaže sledeče: Začnimo z Gradom.
Na Gradu je 5 stolpčev, 5 potov
pelje na Grad: Skozi Dijaške ulice,
Reber, pri Sv. Florjani, pri Orlu in
Na stolbi; 5 javnih mostov pelje čez
Ljubljanico: St. Jakobski, Radekega,
Franciskanski, Franc Jožefov in Sv.
Petra most; 5 župnijskih cerkev ima
Ljubljana in to: Stolno, St. petrsko,
Franciskansko, Trnovsko in St. Jakob-
sko; 5 posvetnih spomenikov je v
mestu: Prešernov, Vodnikov, Valva-
zorjev, Radekega in cesarja Franca
spomenik pri Zidanem mostu; 5 glav-
nih cest pelje iz Ljubljane: Dunajska,
Gorenjska, Tržaška, Karlovska in Za-
lovska; 5 velikih vojašnic je: dve
domobranski, št. petrska, Fran. Jožefa
in topničarska; 5 potov pelje v Tivoli:
skozi Erjavčeve in Nunske ulice, Fr.
Jožefovo cesto, Kolizejske ulice in
Marije Terezije cesto; 5 kilometrov
je okoli mesta; 5 obokov ima vhod
na magistrat in 5 oglov ima na njem
stolp.

Slovensko društvo „Zvezda“
na Dunaju priredi v nedeljo, dne
2. avgusta popoldanski izlet v Ober
St. Veit. Ob 4. popoldne sestane v
restavraciji „Einsiedelei“. Odhod z
Dunaja poljuben.

**Teolodno društvo „Sokol“ v
škofiji Liki** priredi dne 2. avgusta
javno telovadbo v Železnikih. Da se
vsi ta prireditve v Železnikih, je
vzrok ta, ker se je pred tedni isto-
tam ustanovil pripravljalni odbor
„Železniškega Sokola“, kojemu hoče
bratsko društvo dati nekoliko vspos-
bude. Prijatelji Sokolstva naj ta dan
opazijo naše vrste ter nas podpirajo
v našem stremeljenju.

Štiri prste je odrezala cirkul-
arna žaga 21letnemu mehaniku
Josipu Kapusu na državni
železnici v Trstu.

V korist blejskim pogorelcem.
Opozarjamo na vrtno veselico in
koncert, ki bo jutri teden, dne 9. av-
gusta na vrtu in v areni „Narodnega
doma“. Skrbljivo je za vsestransko
zabavo pa tudi umetniškega užitka
ne bode manjkalo. Pripominja se, da
se posebna vabila po pošti ne
bodo razpošiljala, da se prihra-
nijo stroški in da se čim večji done-
sek more nakloniti bednim pogo-
relecem.

Informacija o bančni tveganju
in tovar. v Nju-Yorku 16.
V Ljubljani, s podružnicama
v Petru Las Čikagu, ki se peče
specerijah, pošilja denar avstrij-

skih izselnikov v Ameriki na njih
svoje v domovini tako, da v Ame-
riki vplačane zneske izplačuje, osi-
roma nakazuje po domačih bankah v
Avstriji, se je otvoril konkurs.
Imenovana tvrdka je že pred nekaj
časa prišla v plačilne stiske tako, da
je bilo že mnogo reklamacij, ker se
niso izplačevali v Ameriki vplačani
novci. Eventualne zglasitve konkur-
nih upnikov, ki jih je vposlati o. k. r.
generalnemu konzulatu v Nju-Yorku,
morajo biti od konkurznih upnikov
lastnoročno podpisane ter legalizirane
od konzularnega zastopstva ameriških
Združenih držav.

**Na šolah družbe sv. Cirila in
Metoda** se razpisujeta dve učiteljski
mesti v Trstu s plačo, kakršna je pri
družbi običajna. Zahteva se postavna
kvalifikacija. Prednost imajo moške
učiteljske moči. Službo je nastopiti
pričetkom prihodnjega šolskega leta
1903/1904. Tozadevne s potrebnimi
svedočili opremljene prošnje naj se
pošljejo vodstvu družbe sv. Cirila in
Metoda do 16. avgusta t. l.

Za župana v Gorici je res iz-
voljen Jurij Bombig.

Utonila sta v Ščavnici fanta
Fr. Stranjšek iz Janne in M.
Korošak iz Berkove. Bila sta ve-
lika prijatelja špirita.

Celjski vodovod bo do 1. okt.
že gotov. Do Gaberja so sedaj že
vsa dela razen malih izjem dogotov-
ljena. Prihodnje tedne bodo polagali
cevi po mestu.

**Pet novih podružnic „Schul-
vereina“** se je ustanovilo pretekli
teden na Zgornjem Štajerskem z več
ko 500 člani.

**Konjorejska zadruga v Les-
cah** se je ustanovila in je v napred-
nih rokah.

Pasji kontumac je razglašen
nad občinami Bučka, Cerklje, Krško,
Raka in Studenec v političnem
okraju krškem.

Hišno lekarno bo imel okrožni
zdravnik dr. Pavel Indra v
Planini vsled dovoljenja deželne
vlade.

Potrjena sprememba pravil.
Justični ministarstvo je potrdilo spre-
membo pravil „Ljubljanske kreditne
banke“.

Nagrada. Blaž Kovač v Palč-
jem pri Postojni je dobil 20 K od
dež. vlade nagrade, ker je rešil ne-
kega človeka, da ni utonil.

**Velikanski kinematograf „The
Royal Wonder Bio“** ima danes, jutri
in v ponedeljek nov vsestransko za-
nimiv program, iz katerega je po-
sneti sledeče točke: Indija. Izlet na
otoka Borneo in Java. Damska roko-
borba. Arabski čarovnik John Stone,
umetni kolesar. Veseli potepuhi.
Življenja boj. Vendetta, krvna osveta
sicilijanska. 20.000 milj pod morjem.
Cesarjev jubilejni sprevid. Predstava
je vselej točno ob polu 9. zve-
čer, jutri popoldne pa tudi ob 4.
popoldne.

**„Društvena godba Ljubljan-
ska“** koncertuje jutri v nedeljo,
dne 2. avgusta pod osebnim vod-
stvom g. kapelnika V. Talicha v
„Sviciariji“ od pol 6. do pol 10. zve-
čer. Vstop prost. — Jutri dopoldne
priredi godba od 10. do 12. zajtrko-
valni koncert na vrtu hotela „Ilirija“.
Vstop prost.

**„Društvena godba Ljubljan-
ska“** koncertuje danes zvečer v hotelu
„Južni kolodvor“ (A. Seidl).
Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina
prosta.

Tatvine. Natakariji Antoniji
Hribškovi je bila v gostilni na Ma-
rije Terezije cesti št. 16 ukradena
moška ura z verižico, vredna 24 K in
za 1 K svačič. Tat je prišel v gostil-
no skozi okno. — Natakariji Matildi
Pušnikovi so bili v Kolodvorskih uli-
cah št. 43 ukradeni 12 K vredni črni
čevlji na zadrgo. — Tudi krojačevi
ženi Tereziji Bengaličevi so iz stano-
vanja na Karlovski cesti št. 30 izgi-
nili čevlji, mizarju M. P. pa je neka
sraka iz žepa izmaknila 3 K denarja.
Pri instalaciji plinove razsvetljave
je bilo v Škofjih ulicah ukradenega
za 6 K svinca. Uzmoviči so razen
enega v vseh slučajih znani, odnosno
so bili zasačeni in flagranti.

Budalo. Ko je snoči dospel na
kolodvor poštni vlak, se je neki polj-
ski delavec hotel nekoliko ohladiti
ter je zlezal pod vlak, se tam akomo-
diral in moli svoje dolge noge izpod
njega. Bistro železničarjevo oko ga
je naglo opazilo in tako si je moralo
budalo iti iskat prostora v svrhu od-
počitka drugam. Ko bi ga ne bili
opazili, bi močje čez 1 uro, ko je od-
šel vlak dalje, gotovo moral iskati
svoje krače po kolodvoru.

Nesreča. Včeraj popoldne je ne-
ki hlapec po neprevidnosti povozil
pri Sv. Jakoba mostu 72letno vdovo
Katarino Furlanovo. Ženska k sreči
ni zadobila vidnih poškodb.

Delavsko gibanje. Včeraj se je
pripeljalo iz Amerike skozi Trst in
Ljubljano s posebnim vlakom 600
Ogrov in Poljakov.

Izgubljeno in najdeno. Zasebni-
ca Terezija Podražjeva je izgubila
črn dežnik. — Gospa Marija Spliha-
lova je izgubila denarnico s srednjo

vsoto denarja, katero je našla zaseb-
nica Katarina Erzenova in jo oddala
pri magistratu. — Elza Rabitscheva
je našla v Latermanovem drevoredu
škarje. Lastnik jih dobi nazaj pri
upravitelju g. Rabitschu v justični
paláci.

Drobne novice.

— **Požari.** V Kapolezi na Ogr-
skem je zgorelo 173 hiš. Ponesrečili
ste dve osebi. V Alzo - Domonji je
požar uničil 63 hiš z vsemi gospodar-
skimi poslopji.

— **Kolera na Ruskem.** V Astra-
hanu je zbolelo na kolero 17 oseb, iz-
med katerih jih je umrlo 13. V Ca-
ricinu se je prigodilo 30 slučajev ko-
lere. 16 bolnikov je umrlo.

— **S pasivno resistenco** namera-
vajo meseca oktobra pričeti uradni-
ki in uslužbenci Severne železnice.

Razne stvari.

* **Papeževa belo - rumena zasta-
va.** Letos je minolo sto let, odkar je
bila za papežovo kokardo vzeta bela
in rumena barva. V spomin tega do-
godka je papežev tajni komornik
markiz Mac Swiney izdal teh dni
brošuro, v kateri pripoveduje zgodo-
vino papeževе zastave. Iz avtentič-
nih virov dokazuje Mac Swiney, da
je bil Pij VII. leta 1808. prisiljen
mesto prejšnje rumeno-rdeče pape-
ževе zastave odrediti belo-rumeno.
Ko je francoski general Miollis uvr-
stil papeževе čete v francosko vojs-
ko, so morale te svojo uniformo in
rumeno-rdečo kokardoodložiti v kljub
temu, da je papež Pij VII. proti temu
energično protestiral. Da se bo
ostanek čet, ki je papežu še preostal,
razlikoval od onih, ki so bile uvršče-
ne v francosko vojsko, je odredil pa-
pež, da imajo plemenska in švicarska
garda in finančni uradniki nositi
belo-rumeno kokardo. A sedaj je ge-
neral Miollis zapovedal, da naj tudi
one čete, ki so bile uvrščene v fran-
cosko vojsko, nosijo belo-rumeno ko-
kardo. To je dovelo do diplomatskega
spora med kardinalom, državnim
tajnikom in francoskim diplomatič-
nim zastopnikom Lefebvorem. Na-
to je cesar Napoleon v dnevnem po-
velju na italijansko vojsko izjavil,
da je belo-rumena zastava znak fran-
coskih sovražnikov in je prepovedal
deliti med vojake take kokarde, a
one ki so bile že razdeljene, je dal
uničiti. Papež je tudi proti temu
protestiral, vzlic temu so pa vse pa-
peževе čete, ki so se nahajale v po-
krajinskih mestih cerkvene države,
dobile novo takozvano eisalpinski
kokardo. Potem so zopet papeževе
čete, zlasti plemenska in švicarska gar-
da, vedno nosile belo-rumeno kokar-
do, in nosijo jo še dandanes.

* **Najkrajši odgovor.** Ko je bil
general Grant izbran za predsednika
Amerike, je potoval po državi in pri-
šel tudi h guvernerju Burusidu v
Providenci. Njemu na čast so prire-
dili serenado. Buruside je odprl
okno, Grant pa je pristopil in se glo-
boklo priklonil. Ljudstvo je hotelo sli-
šati govor, a Grant je z glavo odkli-
mal, da ne bo govoril. Tedaj je iz
množice nekdo zaklical: »Samo par
besedi, predsednik!« Želja mu je bila
tako izpolnjena. Grant je zaklical:
»Ne, gospod« in med burnim odobra-
vanjem občinstva se je odmaknil od
okna.

* **Lov na zmaje na Japonskem.**
Čuden dokaz praznovernja pri japo-
nskem narodu nudi sledeči dogodek.
Več tisoč kmetov se je sešlo v pro-
vineciji Sezbu, da ujamejo silnega
zmaja, ki je obstojal v njih domiš-
ljiji. Kot so zatrjevale priče, je zver
prebivala v močvirjih Ikede, kamor
si noben človek ni upal stopiti. Na-
nosili so najprej mnogo riža in de-
narja na kup, da pride ponj grdoba
in da jo potem zgrabijo. 23. febru-
arja je bilo strašno neurje in od ta-
krat govori o zmaju vsak. Nekateri
so celo trdili, da so videli zmaja, ka-
ko se je vil iz močvirja pod oblake.
Tisto noč se je nekemu prorokovalcu
sanjalo, da je prišel k njemu zmaj v
svetli obleki in mu povedal, da gre
iz močvirja v raj. Da zaznamuje me-
sto, kjer je prebil svoje zemeljsko
življenje, dal je onemu močvirju po-
sebnost zdravilno moč za vse bolezni.
Ta vest se je brzo razširila in kmalu
je od vseh strani prišlo na tisoče lju-
di, iskat leka v svetem močvirju. Ve-
dež pa ni pozabil postaviti pri vходу
k močvirju majhno utico, kjer je
dannadan pobiral denar majhen in
velik. V tem je počil glas — nihče
ni vedel od kod — da se je zmaj vr-
nil in zdaj je število božjepotnikov
silno naraslo. Pripomni, da je to
tisti vedež lastnik dotičnega močvir-
natega zemljišča, zato je umljivo, da
se mu je tako lepo sanjalo. Ta vedež
bi tudi na Kranjskem napravil dobro
kupčijo, škoda, da ni znan njegov
naslov.

* **Pretnak lopov.** V Parizu je
srečal elegantno oblečen gospod dva
10letna dečka ter ju vprašal, ali zaa-

ta dobro teči. Ko sta mu dečka to po-
trdila, pokaže jima svetlo krono ter
jima reče, da jo dobi tisti, ki prvi
priteče na konec dolge ulice. Na po-
velje sta dečka stekla, v tistem tre-
nutku pa je gospod pritisnil na okna
zlatarjeve izložebe, pograbil v naglici
najdragocenejšo zlatnine ter izginil
v sosedno hišo. Zlatar in njegovi po-
močniki so pritekli na ulico ter za-
gledali bežati oba dečka. Prepričani
so bili, da sta ta dva tatova ter se
spustili za njima. Med tem jo je tat
srečno popihal.

* **Izsušenje jezera.** V kratkem
prično z izsuševanjem Zviderskega
jezera na Nizozemskem. To delo se
smatra kot eno največjih in intere-
santnejših tehniških problemov se-
danjosti. Uspeh tega ogromnega de-
la, za katero je določeno 33 let, bo
približno nastopen: Z izsuševanjem
se pridobi skupno 211.830 hektarjev
zemlje. V resnici plodne zemlje bo
okoli 195.000 hektarjev. To je več,
nego imajo prostora pokrajine Dren-
te, Utrecht in Zeland. Izsušeno jeze-
ro bo tvorilo dvanajsto pokrajino
nizozemskega kraljestva. Za koloni-
zacijo te novopridobljene zemlje se
računa 200.000 prebivalcev, ki se po-
razdele v vasi. Preko velikega, do-
volj širokega nasipa se zgradi ob ce-
sti dvojna železniška proga, ki bo ve-
zala ne le mesto Amsterdam s sever-
no Holandsko in Frizijo, marveč bo
tudi velike važnosti kot brza in do-
bra zveza holandskih mest z nemški-
mi trgovskimi mesti Bremenom in
Hamburgom.

* **Poljubi na prodaj.** »Glas Na-
roda« piše: Lepa prilika vsem mo-
skim, mladim prebivalcem mesta
New-York se nudi te dni, da pridejo
poceni do poljuba lepe deklice. Več-
krat se je že bralo, oziroma smo mi
poročali, da stanejo poljubi, kakor
določi sodnik, po 100 dolarjev ali še
več. Tu se pa dobe popolnoma za ma-
lo ceno. Miss Eva Francis, krasna
deklica v našem mestu, ki še ni bila
nikdar poljubljena — kakor sama
zatrjuje — je sklenila pomagati za-
vodu za hrome otroke v New-Yorku,
ki se nahajajo v denarnih slabih raz-
merah. Ker pa svojega premoženja
nima toliko, da bi izdatno pomagala,
je sklenila prodajati poljube. Oni, ki
hočejo uporabiti to priliko, naj se
hitro oglašijo, ker sicer se zna Miss
Eva Francis radi morebitnega pre-
velikega navala premisliti in nadalje-
ne poljube opustiti. Navedeno poda-
jemo ceno poljubov za razne ljudi:
Dečki izpod 19 let plačajo 15 cent.
Mladenci med 19. in 25. leti 25 c.
Učenci gimnazij in višjih šol 80 c.
Možje med 25. in 40. letom 1 dolar.
Stari možje 1 dolar 35 c. Ravnatelji
gledališč 2 dolarja. Agentje gleda-
lišč 2 dolarja 50 c. Milijonarji 95 c.
Igralci niso pripuščeni. Otroci 10 c.
Politikom ni treba ničesar plača-
ti. Kakor je razvideti iz cen, imajo
milijonarji precej znižane cene, naj-
brž, da se jih temveč oglasi.

* **Čudna strela.** V Neapolju je
udarila strela med silno nevihto na
San Fernandovem trgu v fijkerskega
konja, ki je ravno peljal svoj voz.
Oni, ki se je peljal, je stopil iz voza
h konju. A tudi on se je zgrudil za-
dat od strele. Voznik se ni mogel ga-
niti na svojem sedežu. Prihitieli
ognjegasci so rešili kočijaža z vso
prevrednostjo. Dogodek še ni razja-
sujen. Sodi se, da se gre za nenavado
razvitje podzemeljske in atmosferi-
čne elektrike.

* **Banka »Božje previdnosti«**
»Slobodna Rijec« piše: »Danes je v
šegi varčnost. Vsak človek si želi, da
si zagotovi prihranek za stare dneve
in kdo si ne bi želel, da si z malimi
prihranki zagotovi večno veselje v
nebesih! Radi tega se je sešla v onih
dnevi v Rimu skupščina ter usta-
novila »banko božje previdnosti za
večno življenje in uživanje raja«. Član
te banke more postati vsak, kdor vplača
»Petrov noviček«, kupuje
škapulirje, sv. vodo in take reči. No,
to so stare stvari, ki so vsakemu zna-
ne. Ali interesantna je »nadaravna
stran« te banke. Treba je vedeti, da
ima ta banka dve ravateljstvi: po-
zemeljsko in nebeško. Tu hočemo po-
vedati, kako se je sestavil nadnarav-
ni, nebeski odbor one stranke. Vrhov-
ni solastnik »banke božje previdno-
sti« je sam naš premostiljivi gospod
Bog. Ravnatelj Jezus Kristus. Ge-
neralna blagajničarka: Predraga naša
mati devica Marija. Čuvvar: Sv.
Jožef. Uradniki: Sv. Anton, sv. Rok,
sv. Ivan, sv. Peter in sv. Izidor.
Agenti: Arhangel Gabriel, Arhan-
gel Mihael in vsi drugi angeli ču-
varji. Banka ima na celi zemeljski
obli svoje podružnice in se vsi pra-
voverni kristjani opozarjajo, da vla-
gajo svoje naravne denarje v nad-
naravno blagajno. Gospod bog ga-
rantira s celim vesoljnim svetom, da
»banka božje previdnosti« ne more
falirati. To smo posneli po klerikal-
nem listu: »Bolletino della chiesa pa-
piale di Bosconero«. To je vrhu-
nece duhovskega kšefta. — Mi pri-
pomnimo k tej vesti, da dr. Šu-
steršičeva »Ljudska posojilnica« v
Ljubljani tej banki nič ne posodi.

* **Angeli v srednjem veku.** An-
geli so imeli v srednjem veku nad
ljudmi velik vpliv. Vodili, čuvali so
duše pred hudčevimi napadi, kadar
je bilo pa potrebno, so pa vzeli v ro-
ke javne posle. Pogosto so se pred
odločilnimi boji videli na nebu go-
ste čete angelov, a nada, da imajo za-
veznike, je podpirala bojvornike; po-
gosto so pa angeli odvrnili zločince,
da niso napadli oseb, cerkva in mest.
V težkih časih so pomagali ogrsko-
hrvaškemu kralju sv. Štefanu ter če-
škemu kralju sv. Vclavu. Oton I. je
čutil, da ga vodi sv. Mihael, ki je
istotako pomagal Henrik IV. v bor-
bi proti Saksom. Matilda Kanoska je
verovala, da je navdahnjena od sa-
mege arhangela. Tudi Friderik Rde-
čebredec je govoril, da je v bitkah,
ki jih je on vodil, bilo božje posredo-
vanje. Celu eskomunicirani Fride-
rik II., o katerem je Albert Veliki
dejal: »Diabolus narem Ecclesiae
mirabiliter infestat et impugnatus, je
pripoznal, da so angeli posredovali v
najvažnejših trenutkih njegovega
življenja.

Književnost in umetnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebinsa
avgustovega zvezka: 1. Vladimir
Levstik: Moj Bog. 2. Vladko
Kuret: V gaju. 3. Vojeslav
Molè: Posoda življenja. 4. Milan
Pugelj: Sveti Izidor. 5. Milan
Pugelj: Jesen. 6. Dr. Jos. To-
minšek: Slavna in bedna Italija.
7. Milan Pugelj: Med gorami.
8. Pavel Golob: Sicilski kitici.
9. Dr. Ivo Šorli: Nevesta. 10. Vo-
je slav Molè: Smeh. 11. Pod-
limbarski: Iz starih zapiskov.
12. Milan Pugelj: Anka. 13.
Janko K. S.: Plamenec srce.
14. Fran Strnad: Sodoma. 15.
Književne novosti. Dr. Jos.
Tomineš: Ferd. Seidl: Kamniške ali
Savinjske Alpe, njih zgradba in njih
lice. — Dr. Iv. Merhar: Zabavna
knjižnica »Slovenske Matice« XIX.
(1907). — Dr. L.: Anton Breznik:
Besedni red v govoru. — Znanstvena
knjižnica »Omladine«. — Vekoslav
Kukovec: Uvod v narodno gospodar-
stvo. — Silvija Str. Kranjčević naj-
novejša pesniška dela. — Šolska iz-
vestja za leto 1907/8. 16. Upoda-
bljajoča umetnost. Umetniški
paviljon v Ljubljani. 17. Med re-
vijami. Dr. Jos. Tomineš: »Sav-
rezenik«. 18. Splošni pre-
gled. Sedemdesetletnica dvornega
svetnika prof. dr. Vatroslava Jagi-
čca. — Odkritje nagrobnika in spo-
minske plošče Simonu Gregorčiču.
— Trubarjev spomenik. — Shod slo-
vanskih časnika. — Slovanski
kongres v Pragi.

— »Slovenski Sokol« ima v šte-
vilki 7. tole vsebino: 1. K zletu no-
tranjski sokolski zlet. 3. Občni zbor
tranjski sokolski zlet. 3. Občni zbor
Slovenske sokolske zveze. 4. Razno-
terosti. 5. Književnost.

— **Pesmarica** »Glasbene Mati-
ce«. Da se ustreže mnogobrojnemu po-
vpraševanju in naročilom, dala je
»Glasbena Matica« zopet ponatisniti
svojo »Pesmarico«, ki jo je svoj
čas uredil Josip Čerin. Dobiva se
pri »Glasbeni Matici« v Ljubljani in
pri knjigotrožcih. Cena vezani knjigi
3 K, s poštnino 20 v več. — Pona-
tisniti so se dali tudi posamezni gla-
sovi Hubadovič »Narodnih pes-
ni«, ki so bili že pošli, a se od mno-
gih strani naročali.

Vse tu naznanjene knjige in li-
sti se dobivajo v »Narodni knjiga-
rni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Izpred sodišča.

**Kazenske obravnave pred deželnim
sodiščem.**

Tat vinskih trt. Posestnik Janez
Uršič na Slapu je poruval v noč-
nem času meseca marca in aprila, in
sicer Alojziju Ferjančiču 50, Jožefu
Treslju 80 in Nacetu Bizjaku 27 vin-
skih trt, katere je potem v svoj vi-
nograd usadil. Sodišče ga je obsodi-
lo na 4 mesece težke ječe.

Dva bakrena kotla je ukradel
piskrovez Vincenc Adamič iz Le-
sovnika na Ogrskem doma, in sicer
enega Jožefi Kobal in drugega An-
tonu Petriču na Planini. Ukradene
kotle je prodal nekemu trgovcu v
Ajdovščini. Obsojen je bil na 6 me-
secev težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Mobilizacija Srbije in Bolgarske.
Petrograd, 1. avgusta. Dopisnik
»Birževih Vjedomosti« brzojavlja iz
Sofije, da je izvedel iz najzanesljive-
jšega vira, da sta Srbija in Bol-
garska vzprijeli dogodkov na Tur-
škem sklenili splošno mobilizacijo.

Kongres slovenskih časnikarjev v
Ljubljani.
Praga, 1. avgusta. Kongresa
slovenskih časnikarjev v Ljubljani,
ki bo 8. in 9. septembra, se udeleži

tudi profesor A. Borsenko iz Odese, ki je ponudil 100.000 rubljev v svrhu prirejanja vseslovenskih shodov v Rusiji. Borsenko bo na shodu razvil svoj slovenski program.

Belgrad, 1. avgusta. Načelnik kraljevskega srbskega tiskovnega urada Iv. Ivanič se osebno udeleži kongresa slovenskih časnika. I. Ivanič je izdelal nadroben načrt o ustanovitvi slovenskega korespondenčnega urada in bo ta načrt utemeljeval na shodu.

Petrograd, 1. avgusta. Uredništva vseh večjih tiskalnic in moskovskih listov so sklenila, da odpošljejo svoje zastopnike na kongres slovenskih časnika v Ljubljano.

Praga, 1. avgusta. Na slovenskem časnikaškem kongresu v Ljubljani se bo razpravljalo med drugim tudi o spremembi pravil »Zveze slovenskih časnika«. Pravila se predlagajo tako, da bo mogoče pristop k društvu tudi izvenavstrijskim slovenskim časnikašem.

Čestitke poslanikov.

Carigrad, 1. avgusta. Turški listi priobčijo uradno vest, da je po včerajšnjem selamliku diplomatski kor v skupini avdienci čestital sultanu na uvedbi ustave. Pri tej avdienci pa niso bili navzoči ruski veleposlanik in zastopniki balkanskih držav.

»Ljubim svoje ljudstvo, izdajalec so me prevarili!«

Carigrad, 1. avgusta. Listi poročajo, da je bil sultan Abdul Hamid vsled spontanosti ovacij, ki mu jih je priredilo ljudstvo, globoko ginen in da se je po selamliku napram svoji okolici tako-le izrazil: »Jaz ljubim svoje ljudstvo in sem prišel do prepričanja, da so me izdajale varali. Ker vem, da mi je narod zvest, bom odslej vladal skupno z narodom.«

Mladoturki in reformne komisije.

Solun, 1. avgusta. Iz verodostojnega vira poročajo, da Mladoturki ne bodo nastopili z zahtevo, naj se reformne komisije odpokličejo, ker so prepričani, da bodo vesele same storile ta korak, čim se prepričajo, da so te komisije v bodoče v Makedoniji docela nepotrebne.

Odgovor predsednika dume Homjakova.

Praga, 1. avgusta. Predsednik gosudarstvene dume Homjakov je poslal na adresu predsedstva praške slovenske konference to-le brzojavno zahvalo: Brzojavko sem šele danes prejel. Zahvaljujem se izkreno za poslano brzojavko in upam, da bodo na konferenci započeta dela rodila dober sad in najpopolnejši uspeh.

Splošen štrajk na Francoskem.

Pariz, 1. avgusta. Centralni odbor francoskega delavstva je proglasil splošen štrajk, ki bo trajal 24 ur.

Tovarnica pogorela.

Brno, 1. avgusta. Tovarna v Patenavi je pogorela. Škode je nad 1 milijon kron.

Rop.

Budimpešta, 1. avgusta. Pri Gödöllő je več maskiranih oseb napadlo uradnika električne železnice, in ga oropalo. Uradnik je imel pri sebi 37.000 kron. Mož je smrtnonevarno ranjen.

K umoru pevke Fabri.

Trst 1. avgusta. Danes dopoldne je bila v Föderanovem stanovanju sodna komisija, da iznova preišče, da-li bi se ne dalo najti novih dokazov za Föderanovo krivdo. Na dvorišču niso našli ničesar obtežljivega. V sprejemni sobi pa se je komisiji ob pol 10. uri dopoldne posrečilo najti v skrivališču dragocenovni vrednosti približno 2000 kron. Med temi je bilo 5 prstanov, par uhanov, verižica in 200 kron v gotovini. Bilo je tudi 5 angleških zlatov, 5 francoskih in 10 švicarskih. Kolikor se je dosedaj moglo dognati, je popolnoma izključeno, da bi bil Föderan morilec treh izvoščakov, zlasti pa je izključeno, da bi bil morilec kočijaka Vidava na Opčini, ker je dokazano, da je Föderan v kritičnem času ves dan delal z Göttingerjem na vrtu.

Nedelja, 6. septembra

Ljubljanski grad v bengaličnem ognju.

Srednjeveška viteška borba na Gradu.

Uspavalnica in budnica mestnih muzikantov raz stolp ljubljanskega gradu.

Poslano.

»Slovenec« v odgovor.

»Slovenec« me napada v enomer od ponedeljka naprej in mi podtika vse mogoče slabe lastnosti. Nekateri »Slovenčev« trditve je sicer že poročeval »Slov. Naroda« v »Narodovi« številki od srede postavil na laž. Z ozirom na četrtkovo številko »Slovenca« pa vendar ne morem molčati. Vse, kar »Slovenec« poroča pod zaglavjem »sprevednik pijan«, je zlobna laž in nima drugega namena, kakor škodovati moji službi. Dodatno k poročilu »Slov. Naroda« od srede, v kolikor se zadeva nanaša na mojo osebo, pristavljam še sledeče:

Jaz sem na progi stoječ opozoril one potnike in potnice, ki so skozi okno voze vpili na progi pred Škofje-lško postajo »liberalna smrt«, naj ne izzivajo, da ne bo škandala. Gosp. Štefe mi je skozi okno rekel, da naj grem onim naprej, ki vpijejo »Čuk«, povedati, da naj ne izzivajo. Jaz rati vozne listke, nahlulil me je g. sem mu odgovoril, da nimam spredaj nič opraviti, ker niso moji vozovi. Ko sem potem prišel v voz kontroli-Štefe, čes, »Vi nimate nič tukaj govoriti, Vi imate tiho biti in le karte prešepati, mi bomo pa še vpili, kolikor bomo hoteli, jaz bom pa Vam že pokazal, da ne bodete več vozili«. Na to je vsa njegova družba, med katero sem ravno stal, izjavljajoč meri v obraz na ves glas ponavljaje kričala, kakor na komando, »liberalna smrt«, na kar sem se kolikor mogoče hitro odstranil, med potjo pa v svoji razburjenosti rekel, da že 15 let služim, pa s takimi ljudmi še nisem imel opraviti. Grda laž je, da sem jaz iz vlaka padel in da sem opraskan. Ako bi prvo bilo res, bi se menda ne bil mogel sočasno z g. Štefom, ki tudi ni z vlaka padel, da si je res bil možno vinjen, kar je celo njegova gospa soproga sama priznala, pripeljal v Ljubljano. Da je pa slednja trditev neresnična, prepričati se zamore pri meni osebno vsakdo, ki hoče resnico zvedeti, — povabim pa g. Štefa — ker sem za ogleđ na razpolago.

Podla laž je tudi, da sem o telovadcih k. s. z. le količkaj po Ljubljani govoril, najmanj pa po gostilnah, da so me ti telovadci dejansko napadli in da so šipo v železniškem vozu ubili.

Meni še danes ni znano, da bi se sploh kakšna šipa ubila bila in torej na tako govorico priti nisem mogel. V gostilni sem bil ves ta teden le enkrat in sicer v sredo zvečer pri »Novem Svetu«.

Kakor iz vsega sledi, ima »Slovenec«, ali pa njegov lažnjivi poročevalec, podli namen moji službi škodovati, dasi ne vem, s čem sem se mu zameril, ker do sedaj v politiko ali strankarstvo nisem segal. Toliko v pojasnilo.

Ivan Hudnik,

spredovnik drž. železnice.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*

Po mestu se širijo govorice, da mislim opustiti svojo obrt, da tudi ne živim kakor bi morala kot zakonska žena in vdova. Ker se pa ne zavedam nikake krivde in trpim na ugledu, svoji časti in obrtu, bodem vsakega, ki bode kaj takega govoril, sodnijskim potom poiskala. Nadalje upam, da bodem obrt tudi naprej tako vodila kot moj pokojni soprog, ter se z največjim spoštovanjem priporočam slav. občinstvu za nadaljna naročila. 1860-1

Josipina Smerko

vdova pekarskega mojstra, Rimska cesta 5.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Gospodarstvo.

(Novo gorivo »Kancit«).

Izredno velika produkcija nafte (sirovega petroleja) zadnji čas v Galiciji in pa zelo nizke cene tega zemeljskega blagoslova napolnile so razne kroge na veliko korist, ki bi se dobila s tem, da bi se tudi doma kurilo s petrolejem, namesto z vedno dražjim premogom. Razni poskusi in naprave v tem oziru so naleteli na mnoge težkoče, kojih največja je bila premenitev sedanjih peči in ognjišč za kurjavo s petrolejem. Z namenom, ogniti se tem težkočam, napravili so iz »rope« ali nafte s primesjo raznih gorljivih tvarin »briket«, enake premogovim. A to se ni obneslo in vsa produkcija je bila predraga! V zadnjih mesecih sta napravila poizkuse z dobrim uspehom gg. M. Kanárek iz Tarnova in pa inženir Bron. J. Hahn z Dunaja. Njun zistem je, na mehanično-kemičenem potu napraviti iz gostotekoče nafte trdo tvarino brez vsakih gorljivih primesi. S tako tvarino se napolnijo kemično impregnirane papirnat »tubec«, ki imajo to lastnost, da se same ne užgo-

in pa da zabranjujejo izhlapevanje naftinih plinov. Ako se ž njimi zakuri, je vsaka nevarnost radi eksplozije izključena, ker taka tuba le polagoma gori in napravi baje malo dima in saj! To novo kurivo je zadobilo patent v vseh civilnih državah na svetu pod imenom »Kancit«. V primeri z najboljšim premogom ga nadvišuje z ozirom na »kalorijeve sile« dvakrat!! S Kancitom se more kuriti vsako ognjišče in vsaka peč, brez vsakovrstne rekonstrukcije. Z eno »tubo«, ki stane po 10 vin, se navadna glinasta peč že dobro ugreje. Fabrikacija novega goriva je jako poceni in se napravi za pristo roko ali pa s strojem. Iznajditelja sta naredila na Dunaju poseben laboratorij, v kojem kažejo vedoželjnému svetu svoj izum v praktičnem oziru. Ako se bode upanje iznajditeljev uresničilo, bode ta iznajdba z ozirom na velikansko množino cenene nafte v Galiciji in pa na ubogo ljudstvo, ki bi dobilo poceni kurivo, dalekosežnega pomena!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega »Mollovega Seidlitz-praska«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zasnamovan s varnostno znamko in podpisom. 1 35 11

Edino pristno je samo
THIERRYJEV BALZAM
s seleno NUNO kot varstveno znamko. Razpošiljam najmanj 12/8 ali 6/1 ali 3/1 potov. rodb. steklenico za 5 K. Zavojna zastoj.
Thierryjevo centifolijsko mazilo
Razpošiljam najmanj 2 škatli K 3-60 Zavojna zastoj.
Povod prisan kot najboljši domači zdravili proti slabostim želodca, gorčici, krčem, pokodam, raznim itd. — Načlov za naročitev in donarne nakaznice: A. Thierry, lekarna pri angolu varhu v Pregradu pri Rogatcu. 1359-16
Zaloga v vseh lekarnah.

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Venec smo kupili in plačali. Ker so eni zraven radodarno darovali, smo pa mi to Ciril Metodu dali 10 20 K. Fantje iz Kolo-dvorske ulice. — 25. julija je bilo pri dvornem svetniku dr. Ploju med povabljenimi občinskimi predstojniki in svetovalci župnijske Zavoeke nabranih 13'64 K. — Dr. M. Pirč 20 K, iz neke poravnave. Skupaj 43 K 84 v. Srčna hvala. — Živeli.

Zahvala.

Sokolski zlet v Hrastniku se je obnesel nad vse dostojno in sijajno, vkljub vsem zaprekam, ki so mogoče le — v Hrastniku. Da se je izvršilo vendarle takó, je podpisaneu odboru dolžnost zahvaliti se vsem tistim, ki so zastavili svoje moči, da rešijo čast slovenskemu Hrastniku.

Predvsem gre hvala našim vrlim gospicam in sicer: Kustler Tonč, Poglajen Mari, Sorčan Mici, Šentjunc Milki, dalje gospicam: Dolinšek Rezi, Močnik Kristini, Pinter Lojziki in Julki ter gosp. Vinku Šentjuncu, dalje zavednim rudarjem, ki so neumorno pomagali pri delu, vrlim kmetom Franu Plazniku, Ivanu Sovretu (p. d. Pirca) in Mih. Urbajsu. Srčna hvala našemu narodnemu mizarju g. Petru Bauerheimu, katerega vsestransko priporočamo. Hvala vsem, ki so postavili slavoloke in porazobesili zastave. — Hvala vsem drugim, ki so prpomogli k tako častnemu gmetnemu in moralnemu uspehu te slavnosti, ki je donesla sokolskemu domu v Celju 200 K. Hvala spoštovanemu gasilnemu društvu v Trbovljah za častno spremstvo.

V Hrastniku, 29. julija 1908.

Pripravljalni odbor za sprejem Sokolov.

Umrli so v Ljubljani.

27. julija. Feliks Gorican, vrtnarjev sin, 2 mes., Zal ška cesta 15.
28. julija. Magdalena Schaefer, prodajalčeva žena, 26 let, Gruberjeva nabrežje 6.
29. julija. Marija Leskovec, postrežkova hči, 3 mes. — Ana Kozinec, delavčeva žena, 43 let, Radeckega cesta 11.
30. julija. Teodor Janežič, delavec, 59 let, Pojanskji nasip 28.
V deželni bolnici:
25. julija. Ivan Blažič, gostac, 69 let. — Kristina Erulj, gostija 67 let. — Marija Klemenec, posestnikova hči, 28 let.
26. julija. Fran Flšter, posestnikov sin, 8 let. — Karolina Jerš novič, posestnikova hči, 11 mes. — Marijana Smuk, služkinja, 18 let. — Josip Jankovič, gostac, 60 let.
27. julija. Franja Hudomal, premogarjeva žena, 88 let.

FRANC JOZEFOVA
GRENKVA VODA — učinkovito sredstvo

Proti zobobolu in gnilobi zob

Izberne deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetne sipe iz ust.

1 steklenica s navodom 1 K.

31 gorodnemu gospodu M. Levstiku,

lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšje sredstvo soper zobobol, odstranjuje neprijetne sipe iz ust in je neprekoaljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 8 steklenice Melus. ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno omanite, kez je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik

Metlika, 24. aprila 1906

Dož. lekarna Mil. Lousteke

v Ljubljani; Rastljava cesta št. 1

poleg novega gradbenega Fran Jožičevega

inb. mostu. 26 31

Poslano. = Mislite na = mnihovograške čevlje =

3x5 16 od gl.

mošk. na trakove najfin. Izdelani 6'90

damski na trakove na fin. Izdelani 5'75

damski nizki pariški najf. Izdelani 3'90

Tvornica Jámčl za vsak par.

Popravljanja točno in cenó.

HENRIK KENDA

založba c. kr. prlv. čevljarske

tvornice mnihovograške.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah!

Ljubljana:

Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.

Blaznik L., Stari trg št. 12.

Blaž M., Dunajska cesta št. 14.

Dolenc Jerica, Prešernove ul. 52.

Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.

Fuchs H., Marije Terezije cesta,

nasproti Kolizeja.

Hinner Alojzija, hotel „Union“.

Kano A., sv. Petra cesta št. 14.

Kleinmayr, knjigar. južni kolodvor.

Kleinstein J., Jurčičev trg št. 3.

Košir Julija, Hilšerjeve ulice št. 12.

Kristan Iv., Resljeva cesta 24.

Kustrin A., Breg št. 6.

Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.

Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.

Pichler I., Kongresni trg št. 3.

Pirnat J., Kolodvorske ul. št. 18.

Podboj J., Sv. Petra cesta 97.

Sever M., Gosposke ulice št. 12.

Stiene Ivan, Valvazorjev trg št. 4.

Sušnik J., Rimska cesta št. 18.

Svatek J., Mestni trg št. 25.

Šesark F., Šelenburgove ulice št. 1.

Tenente R., Gradaška ulice št. 10.

Treo Julija, Sv. Petra cesta št. 36.

Ušeničnik Fr. Židovske ul. št. 1.

Velkovich A., Sv. Jakoba trg 8.

Šiška:

Franzot M., Spodnja Šiška na

kolodvoru.

Kotnik J., trgovec v Šiški.

Kamnik:

Ažman Marija, trafika.

Škofja Loka:

Žigon Matej, trgovina in trafika

na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:

Florian Karl, knjigotržec.

Radovljica:

Homan Oton, trgovec.

Lesce (v baletu na kolodvoru):

Legat Ivan, gostilničar in posestnik

Bled:

Pretnar Ivan, trgovec.

Javornik (Gorenjsko):

Zoré Leopold, trgovec.

Hrušica (Gorenjsko):

Podpao Štefan.

Bohinjska Bistrica:

Grobotek Mijo, trgovec.

Jesenice:

Mesar J., posest. in gostilničar

Schwarz Julija, na kolodvoru.

Ribnica:

Lovšin Ivan, trgovec.

Novo mesto:

Kos Josip, knjigovoz.

Boštanj pri Radni:

Dermelj Alojzlj, posestnik in

trafikant.

Krško:

Stanzer Henrik, trgovec.

Raka pri Krškem:

Varšek Ivan, trgovec.

Vrhnika:

Gostilna Mantua (Fran Dolenc).

Logatec:

Rus Jos., trgovec.

Črni vrh nad Idrijo:

Lampe Ivan, trgovec.

Cerknica:

Kravanja Anton, trafikant.

Kravanja Milan, trgovec.

Begunje pri Cirknici:

Stergulec Ivan, hišna št. 31

Lož:

Lah Franjo, trgovec.

Staritr pri Ložu:

Benčina Ivan, trgovec.

Postojna:

Marinšek Jakob, prodajalec.

Št. Peter na Krasu:

Schmelzer J., na kolodvoru

Senožeče:

Zelen Ant., gostilničar in trafikant

Komen pri Nabrežini:

Komel Alojzlj, trafika.

Zidani most:

Peterman Mary, trafika na kolo

dvoru.

Trbovlje:

Treo Antonija, trafika,

Maribor:

Weigl Vinko, trgovina papirja.

Celje:

Miklauc Marija, trafika v „Na

rodnem domu“.

Zvezna trgovina.

Celovec.

Sowa Josip, časopisni biró.

Gorica:

Gabršek A., knjigotržnica.

Hovanski Ivan, Via Corno št. 22.

Kvebelj Peter, Kapucinska ul. 1.

Leban Tereza, Corso G. Verdi

št. 21.

Marek J., tobakarna, drž. kolodvor.

Pleško Ant., ulica Campo Santo

št. 37.

Sardagna Ivan, Gosposke ul. 9.

Schmelzer Karel, trafika na ko

lodvoru.

Schwarz Josip, trafika, Šolska

ulica št. 2 (via scuole 2).

Nabrežina:

Na kolodvoru.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani

Uradni kurs d. b. 31. julija 1908		
Stavljeno	Dinar	Blago
100% majska renta	96.65	96.85
100% srebrna renta	99.25	99.45
100% avstr. krona renta	96.65	96.85
100% zlata	115.85	116.05
100% ogrska krona renta	99.90	99.10
100% zlata	110.90	111.10
100% posojilo dež. Kranjske	97.75	98.75
100% posojilo mesta Spilje	100.10	101.10
100% Zadar	99.20	100.20
100% bos.-herc. železnice	98.55	99.55
100% posojilo 1902	97.95	98.25
100% češka dež. banka k. o. s.	97.15	98.15
100% zast. pisma gal. dež.	109.76	110.25
100% hipotečne banke	104.—	105.—
100% pr.	98.—	99.—
100% zast. pisma Innerst.	98.25	99.25
100% hranilnice	98.50	99.50
100% zast. pisma ogr. centr.	98.—	99.—
100% dež. hranilnice	99.75	100.75
100% z. pis. ogr. hip. ban.	99.90	—
100% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	98.—	99.—
100% obl. češke ind. banke	274.25	276.25
100% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.—	100.—
100% prior. dolenskih želez.	99.—	100.—
100% prior. juž. žel. kup. 1/2%	99.—	100.—
100% avstr. pos. za žel. p. o.	151.75	153.75
Srečke	260.50	264.50
100% od l. 1860/1	142.40	146.40
100% od l. 1864	267.25	273.25
100% tizske	262.25	268.25
100% zem. kred. I. emisije	239.—	245.—
100% II.	100.90	106.90
100% ogrske hip. banke	185.65	186.65
100% srbske a. frs. 100—	19.90	21.90
100% turske	472.—	482.—
Saslika	108.—	118.—
Kreditne	111.—	121.—
Imenške	63.—	69.—
Krakovske	49.75	53.75
Ljubljanske	26.25	28.25
Avstr. red. križa	68.—	72.—
Gr.	111.—	121.—
Rudolfove	492.—	502.—
Salcburške	114.75	115.75
Dunajske kom.	693.10	694.10
Deince	1735.—	1745.—
južne železnice	622.25	623.25
Državne železnice	737.50	738.50
Avstr.-ogrsk. bančne deln.	238.—	238.50
Avstr. kreditne banke	710.—	712.—
Ogrske	671.75	672.75
živnostenske	2682.—	2692.—
Premogokop v Mostu (Briz)	558.25	559.25
Alpske montan	264.—	267.—
Prške žel. ind. dr.	531.—	534.—
Rima-Murányi	170.—	172.—
Trboveljske prem. družbe	11.35	11.39
Avstr. orožne tovr. družbe	19.05	19.07
Češke sladkorne družbe	23.47	23.52
C. kr. cekin	23.98	24.03
30 franki	117.32	117.52
30 marke	95.30	95.45
30vereigns	2.51	2.52
Marke	480	5—
Laški bankovci		
Rubliji		
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.		
Dne 1. avgusta 1908.		
Termin		
Pšenica za oktober	za 50 kg K	11.17
Re za oktober	za 50 kg K	9.40
Koruza za avgust	za 5 kg K	7.67
za maj 1909	za 50 kg K	7.28
Oves za oktober	za 50 kg K	8.26

Elevativ.		
Nespremenjeno.		
Meteorološko poročilo.		
Vidna nad morjem 206. Srednji tlačni 738.9 mm.		

Julija	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebe
31	9. zv.	736.0	21.7	sl. vzhod	oblačno
1.	7. zv.	736.0	19.0	brezvetr.	skor. obl.
2. pop.	737.0	17.3	sl. szah.	dež	

Srednja večeršnja temperatura 22.3°, norm. 19.7°. Padavina v 24 urah 4.2 mm.

Zahvala. 2661

Povodom prebriske izgube mojega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Antona Smerke

pekovskega mojstra

izrekam vsem sorodnikom, prijateljem, znancom in drugim udeležnikom, ki so spremlili dragega ranjkega k večnemu počitku, svojo iskreno zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujem slav. pekovski zadrugi za krasni venec, slav. slovenskemu pevskemu društvu „Slavec“ za ganljivo petje ter vsem darovalcem lepih vencev.

V Ljubljani, dne 31. julija 1908.

Josipina Smerke.

Najboljša pitna voda

kadar proti nevarnosti epidemije, je v takih slučajih često skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočena.

GIESSHÜBLER

alkoholna kislina

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača. 129—1

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassarju in v vseh lekarnah, večjih specijalnih, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Spretni agenti

ki bi obiskovali privatne odjemalce, se iščejo v vseh krajih. Prav dobičkonosno in stalno opravilo. Velika provizija oziroma plača. Ponudbe na W. Wismarier, Hauptpost-lagerstr. Monachovo (München L.). 2648—1

Gospod išče separirano meblovane sobe z meščanske hrane. Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“. 2663

Na prodaj sta 2 nova močno okovana soda iz hrastovega lesa. 2662—1

Držita 52 1/2 in 32 hl. — Zadnja cena hektolitra je 8 K. Naročila sprejema Josip Moritz, sodar na Vidmu pri Krškem.

Prodaja se iz proste roke v sredo 5. t. m. kuhinjska in gostilniška oprava

ter postelje na Resljevi cesti št. 12. (Perlesov marol.) 2665—1

Zahvala in priporočilo.

Nizjepodpisani izjavljajo, da so danes od banke „Slavije“ prejeli dne 2. julija t. l. likvidirane odškodnine v popolno zadovoljstvo ter vsled tega ta slovanski zavod zbog njega kulantnosti in točnosti priporočajo najtopleje vsakemu zavednemu Slovencu. Na Bledu, 28. julija 1908.

Fr. Rus, župan. Matej Ulčar, Fran Šilbar, Juri Ravnik, Anton Rogac, Levro Dobravec, Vinke Soklič, Ivan Soklič, Ivan Zrimec, Ivan Bulovec. 2654

The greatest Bio-Theater of the world. 2656

Danes, 1. in jutri, 2. avgusta velika predstava v Lattermannovem drevoredu Vsake tri dni nov spored.

Izvelec iz sporeda: Indija. Izlet na otoko Borneo in Java. — Umetniške točke iz Bio-Variété: 1. Damska rokoborba. 2. Arabski čarovnik. (V barvah.) 3. »John Stones, umetniški kolesar. 4. Veseli potepuhi. — Življenja boj. Drama: tiskar v 15. slikah. — Venedetta. Krvna osveta sicilijanska. (Kolorirano.) — Vesele vsakovernosti. — 20.000 metrov pod morjem. Prekrasen prizor po Jules Verneu v barvah.

Jubilejni spreved zadnje tri dni. Vsak dan predstava. Začetek ob polu 9. zvečer. — Ob nedeljah in praznikih tudi popolne ob 4. uri.

Cene: Loža za 4 osebe 6 K; fotelj 1.60 K; I. prostor 1.20 K; II. prostor 80 vln.; III. prostor 60 vln.; IV. prostor 40 vln.

L. Geni ravnatelj. M. Gavrič poslovođa.

Sprejemem tako vajenca

ki ima veselje za brivsko obrt. MILAN HAJDIN, brivec Jesenice-Pužine, Gorenjsko. 2646 1

Koncipijenta

3 daljšo prakso in če le mogoče tudi še s substitucijsko pravico sprejme odvetniška pisarna dr. H. Triller in dr. Fr. Novak v Ljubljani. 2608 3

HOTEL „ILIRIJA“

v Ljubljani.

Jutri, v nedeljo, 2. avgusta velik zajtrkovalni koncert

popolne Ljubljanske društvene godbe Začetek ob 10. Vstop prost.

Na obilen obisk vljudno vabi Marija Novak hotelirka. 2657

Štev. 9510.

Razpis.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dvehletnim slovenskim poukom je oddati

= pet deželnih ustanov =

za prihodnje šolsko leto 1908/1909, oziroma tudi za leto 1909/1910, ki se začne dne 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu brezplačno, obleko, živотно perilo, obuvalo in šolske potrebščine pa si morajo sami priskrbovati.

V šolo se sprejemajo tudi plačujoči in zunanji učenci. Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 80 h na dan in po 40 kron šolnine na leto, ter stanujejo brezplačno v zavodu. Vse druge potrebščine si morajo sami priskrbovati.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 kron šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati. Hrano je plačevati vnaprej v mesečnih obrokih, šolnino pa tudi vnaprej v dveh letnih obrokih.

Prošnje, svojeročno pisane in kolkovane s kolkom 1 K je poslati do 5. septembra t. l. vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, spričevalo o dovršeni ljudski ali kakšni višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in spričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju prošilcev.

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz) staršev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prošilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in iz pripravega računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kdaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prošilcu posebej.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico do samo dvehletne prezentne službe. Ako namreč zadoste svojim vojaškim dolžnostim prvi dve leti brez graje, ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe o kr. vojnega ministrstva z dne 22. julija l. 1895, št. 4633, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani, dne 30. julija 1908.

Doktor Med. 2619 v. Foedransperg

odpotuje do konca meseca avgusta.

Lesna trgovina v Ljubljani sprejme tako pisarniško moč

veščo ameriškega knjigovodstva in vseh drugih pisarniških del. Znanje italijanščine daje prednost. Le pisemne ponude naj se pošiljajo na poštni predal št. 21, Ljubljana.

Izjava.

Podpisani s tem obžalujem vse, kar sem govoril g. Francu Gerarju v Hradskega vasi, ter se mu zahvaljujem, da je opustil pot tožbe.

Janez Žitnik, 2653 Karolinska zemlja št. 36.

Psi bulldoggi

prave pasme, osem tednov stari, se prodajo. 2652—1

Dragotin Pogačnik, Hradskega vas št. 24. (pod Golovcem).

2664—1

Lokal

se išče v najem v Ljubljani kje v mestu, in sicer v Prešernovih ulicah, na Sv. Petra cesti, na Mostnem trgu, Bred škofije itd. ali v bližini teh ulic. 2615 2

Ponudbe na uprav. „Sl. Naroda“.

Opozorilo.

Ako bi kako zemljišče ali trgovino vsake vrste, hotel, vilo, gostilno, graščino, opekarnico, sanatorij itd. itd. v mestu ali na deželi hitro in diskretno radi prodali ali kupili, ako iščete posojila ali sodelazbe obrnite se zaupno na

„Prvo zemljiščno upravo“ (Erste Realitäten Verwaltung)

: Dunaj, VIII., Albertgasse 30. : Prve vrste strogo rečno, kulantno, največje in strokovnjaško podjetje.

Zastopstva v vseh deželah Avstro-Ogrske in v sosednjih državah. Generalni zastopnik pride prihodnje dni semkaj. Ako želite njegovega neprilaznega obiska zaradi pregledanja in dogovora, nam, prosimo, takoj naznanite. Največji promet s kupčijami med Dunajem in provinco. 2647

!Peki!!

Prodaja se iz proste roke dobro vpeljana

pekarija s hišo

ki se nahaja ob glavni cesti v Lescah na Gorenjskem. Hiša stoji blizu kolodvora in blizu tam, kjer se je ravno pričela graditi nova pivovarna, ter obeta lepo prihodnost. V hišo je napeljan vodovod. 2659—1

Podrobnosti pri lastnici Ivani Mihelič v Lescah na Gorenjskem.

Pozor! Pozor!

V nedeljo, dne 2. avgusta bode na

Reininghausovem vrtu v Spodnji Šiški

vojaški koncert

na vrtu in obenem

godba na pihala

za ples v salonu. Začetek ob polu 4. pop. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča T. KMETEC restavrater. 2624—2

otvoritveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim

v nedeljo, dne 2. avgusta na Poljanski cesti šte. 22

svojo dobro urejeno

slastičarnico

kjer bodem izvrševal vsa naročila točno in ceno. Vsak dan bom imel na razpolago več vrst sladoleda, vedno svežega peciva in sploh vse v to stroko spadajoče blago.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča 2638

Rudolf Bischof slastičar v Ljubljani, Poljanska cesta šte. 22.

Poštenemu načelu, da svoja

OBUVALA

prodajamo po strogo stalnih, brezkonkurenčno nizkih cenah, ki so vtisnjene v vsak par, se ima zahvaliti naša firma za nedosežni renomé!

Priporočamo naslednje označene vrste:

Odlčna kakovost!

Moški štifletni, močno delani 7.—

Moški štifletni, iz prav dobre kozlovine, jako ceno 9.20

Moški čevlji na trakove, pripravljeni za trpez 7.50

Moški čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine 9.50

Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, orig. Goodyear šivani 12.50

Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, Amerikan-Style 15.—

Moški polčevlji na trakove iz dobrega, voljnega usnja 6.—

Moški drilasti polčevlji, z usnjem obšiti, črni, rjavi in sivi 2.20

Isti za dame 2.—

Damski salonski čevlji iz črnega usnja divje kože 3.—

Damski polčevlji, chevreau, lahki in solidno delani 7.50

Damski čevlji na trakove iz stanovitnega črnega usnja 6.50

Damski čevlji na trakove iz dobrega rjavega usnja, moderna oblika 6.80

Damski čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine z lakastimi kapicami 8.50

Damski čevlji na trak. iz vel. box-calf, eleg. prom. čevlji, Goodyear šivani 11.50

Damski čevlji na trakove iz najfinejšega chevreau, Goodyear šivani 12.—

Damski čevlji na gube, iz izvrstnega črnega usnja 6.80

Damski čevlji iz la chevreau, Goodyear šivani, prav elegantni 12.—

Specialiteta: „Goodyear svetovni“ čevlji in škornji prav odlčne popolnosti. Največja izbira damskih polčevljev vseh vrst, dalje deškega, otroškega in dekliškega blaga najboljšje kakovosti po izredno smernih cenah.

ALFRED FRÄNKEL, kom. dr.

Zastopnica: J. KRALJEVIĆ v LJUBLJANI, Stritarjeve (Špitalske) ulice št. 9.

1371 5

Kupci naj se obračajo pisмено
na **Jos. Seidla v Spodnji Šiški.**

trgovski sotrudnik

21 let star, izurjen detajlist za železnino, galanterijo in špecerijo, želi premeniti svoje sedanjo službo ter priti v kako stalno boljšo službo.
Blagohotna vprašanja pod „marljiv“ na uprav. „Slov. Naroda“.
2614 2

„Ottoman“ tukaj, „Ottoman“ tam,

povsod me iščejo,
povsod me ljubijo.

VII 191-4

Največja
zalega

Elegantne pomladanske novosti:

Otroške čevlje
Ameriške čevlje
Dokolenice (gumaše)
v največji izberi.

v izvrstnih ka-
kavostih po
smernih cenah.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Šelenburgove ulice 4 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 4
Ceniki zastonj in poštine prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

Fr. P. Zajec

Ljubljana
Starl trg 26

priporočam
svoj dobro urejeni
optični zavod ::
kakor razna očala,
šćipalce daljnogleda
toplomerje, urako-
merje itd. — Očala in
šćipalci se napravijo na-
tačno po zdravniškem
receptu. 31
Velika zaloga
ravnih
žepnih in stenskih
ur
zlatnine in srebrnine.

Ceniki za optično blago in separatni ceniki ur in
zlatnine se razpošiljajo franco.

Poštne hranilnice šte. 49.086.

Telefon šte. 131.

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne vložitve do dne vzdiga
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8. — 12. dopoldne in od 3. — 6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Ostanki.

P. n. gg. trgovcem pošiljava bale po 50
metrov raznih kretanovih, batistovih, ze-
firskih 3—10 metrov dolgih stalnobarvnih
ostankov po K 24.— franko po povzetju.

Taussig & Loukotka
2560 Praga, Vavelské nám. 53.

Popolna oprema
za neverojenke
otroške perile
v zalogi za vsako starost pripo-
roča znana trgovina s perilom
C. J. HAMANN
LJUBLJANA.
Perilo lastnega izdelka
1870 Ustanovljeno 1870.

Novost!

Zastonj in poštine prosto naročajte
moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec
v Ljubljani.

868 46

Velika Priznana najboljša

zaloga oblek delavnica za izdelo-
za gospode in dečke. vanje oblek po meri.

Stalne, na vsakem pred- Velika zaloga domačega in
metu označene cene. pristno angleškega blaga.

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Hidravliške stiskalnice

Zlata svetinja
Segedin 1899
Zlata svetinja
Budapešta 1899
Zlata svetinja
Požun 1902

za vinski in sadni most za velik obrat
z eno ali dvema prevoznima košarama.
Stiskalnice za vino, sadno vino in sadni sok
za; gonitvijo na roko, s pritiskom Herkules,
lesena ali železna gonitev.

Mlini za sadje
in grozdje,
robkalni stroji
in sušilni apa-
rati za sadje.

Za hidrav-
liške
stiskalnice

Izdelujejo in razpošiljajo kot šćipialiteto najnovejše konstrukcije

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj II/1

2023-5

šćipialna tovarna strojev za uporabo sadja.

Katalogi s podobami zastonj in poštine prosto. — Vprašanja prosim pravočasno.

Klobuke
cilindre in
čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izberi
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod tramčjo št. 2. Postaja elek. železnice.

Pozor! nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega
kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; pre-
vzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna
cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na
spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi na-
grobne okvire. 1347-16

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam na-
grobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

Ignacij Čamernik, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Zacherlin

pomaga čudovito kot nedo-
sežni „uničevalec mrčesa“.

Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

